

Kántorjánosi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. március 28-án 08:30 órai kezdettel megtartott rendes, nyílt ülésének

Száma: PH/149-5/2025./KT.

- a) jegyzőkönyve
- b) rendelete:
- c) határozata: 28-30/2025. (III. 28.)

TÁRGYSOROZAT

- 1) Előterjesztés Kántorjánosi Község Önkormányzatának gazdasági programjáról (2025-2030)**

Előterjesztő: dr. Péter Zoltán polgármester

NAPIRENDI KIEGÉSZÍTÉS:

- 2) Előterjesztés az Audax Renewables Kft.-vel történő villamosenergia adásvételi szerződés jóváhagyásáról (Kántorjánosi Község Önkormányzata)**

Előterjesztés: dr. Péter Zoltán polgármester

Kántorjánosi, 2025. március 28.

dr. Péter Zoltán
polgármester

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Kántorjánosi Község Önkormányzata Képviselő-testületének **2025. március 28-én 08:30 órai kezdettel megtartott rendes, nyilvános ülésén.**

Jelen vannak:

- dr. Péter Zoltán polgármester
- Hakucsák Miklós képviselő
- Rézműves Csaba képviselő
- Csonka József képviselő
- Pályi Norbert képviselő
- Szepesi Gábor képviselő

Távol lévő képviselők: - Rostás Gusztáv képviselő

Tanácskozási joggal részt vesz és Jegyzőkönyvvezető: Makó Beáta jegyző

Megjelent vendég:

Az ülés helye: **Önkormányzat tanácskozó terme (4335 Kántorjánosi, Kossuth Lajos u. 14.)**

dr. Péter Zoltán polgármester köszönti a megjelent képviselőket, és a jegyzőt. Megállapítja, hogy a **08 óra 30** perces kezdettel megtartott képviselő testületi ülés nyílt ülés. Az ülés határozatképes, mert azon **6 fő** képviselő jelen van.

Javasolja az előzetesen kiküldött napirendi pontok kiegészítését 1 napirendi ponttal, tekintettel arra, hogy megint érkezett az Önkormányzat számára egy ajánlat a jövő évi árammal kapcsolatosan.

Megkérdezi, hogy van-e valakinek más napirendi javaslata. Más javaslat nem érkezett. Felteszi szavazásra a napirendi kiegészítés elfogadását.

A képviselő testületi tagok a minősített többséget igénylő szavazásnál 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül egyhangúlag elfogadták a napirendi kiegészítés elfogadását.

dr. Péter Zoltán **polgármester** felteszi szavazásra a napirendi kiegészítéssel együtt a napirendi javaslatokat.

A testületi tagok a szavazásnál **6 igen** szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, egyhangúlag elfogadták a napirendi javaslatokat és megalkotta az alábbi határozatot:

KÁNTORJÁNOSI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 28/2025. (III. 28.) önkormányzati H A T Á R O Z A T A a napirendek elfogadásáról

A Képviselő-testület

a 2025. március 28. napján tartott képviselő-testületi ülésen **6 igen** szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadták a napirendi javaslatokat, és azok megtárgyalását.

dr. Péter Zoltán polgármester ismertette az első napirendi pontot:

N A P I R E N D:

1) Előterjesztés Kántorjánosi Község Önkormányzatának gazdasági programjáról (2025-2030)

Polgármester úr ismertette szóban az előterjesztést.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a képviselő-testületnek hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben kell rögzíteni, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat a felelős. A gazdasági program, fejlesztési terve a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra kell, hogy szóljon.

A Mötv. 116.§-a tartalmazza a gazdasági programra vonatkozó követelményeket, mely szerint:

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) * A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület **az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el.** Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

A fentiek alapján Kántorjánosi Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. április 3. napjáig kell elkészíteni és elfogadni gazdasági programját, mivel az újonnan megalakult képviselő-testület alakuló ülésére 2024. október 4. napján került sor.

A Mötv. 42. §-a alapján a gazdasági program elkészítése a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át.

A gazdasági program jelen választási ciklus idejére szól, az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a gazdasági, környezeti adottságokhoz igazodva készült el.

Önkormányzatunk 5 évre szóló ciklusprogramot készített, amely meghatározza Kántorjánosi jövőjét, további fejlődésének reális lehetőségeit, továbbá hosszabb távra szóló fejlesztéseit is prognosztizálja. A program összeállításának fontos szempontja a település biztonságos működtetése.

Kántorjánosi Község középtávú (2025-2030) gazdasági programjának legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze mindazokat a célokat és eszközöket, melyek a Képviselő-testület szándéka alapján a települést és lakói jobb életminőségét szolgálják. Mivel az adott térségben, településen élők jövőjét, jólétét számos, a helyi döntéshozók akaratán kívülálló tényező is befolyásolja, jelen dokumentum azokra az elemekre koncentrál, amelyekre a Képviselő-testületnek hatása van. A tervezet megfogalmazza Kántorjánosi Község Önkormányzatának átfogó céljait, a ciklus pénzügyi és adópolitikáját, stratégiai célkitűzéseit a vagyongazdálkodás, a közszolgáltatás, a településfejlesztés terén.

A gazdasági program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a község működőképességének fenntartását és az önként vállalt feladatok lehetőség szerinti fenntartását és fejlesztését.

dr. Péter Zoltán polgármester elmondja, hogy egy héttel ezelőtt ki lett küldve minden képviselő részére a program esetleges javaslattétel miatt. A képviselők részéről módosító javaslat a testületi ülés időpontjáig nem érkezett be a Polgármesteri Hivatalhoz.

dr. Péter Zoltán polgármester megkérdezi a testületi tagokat, van-e kérdés, vélemény vagy módosító javaslat az előterjesztéssel kapcsolatosan.

Kérdés, vélemény, módosító javaslat nem merült fel a testület tagjai körében, így polgármester úr felteszi szavazásra az előterjesztésben foglalt határozat-tervezetet.

A képviselők a szavazásnál **6 igen** szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatokat hozta:

**KÁNTORJÁNOSI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
29/2025. (III. 28.) önkormányzati
HATÁROZATA**

Kántorjánosi Község Önkormányzatának gazdasági programjának jóváhagyásáról

A Képviselő-testület

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (5) bekezdésében foglaltak alapján Kántorjánosi Község Önkormányzatának 2025-2030. időszakra vonatkozó Gazdasági Programját jelen határozat 1. számú melléklete szerinti tartalommal **elfogadja**.

Határidő: azonnal

Felélő: dr. Péter Zoltán polgármester

Kántorjánosi Község Önkormányzat

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2025 – 2030.

I.	<u>BEVEZETÉS</u>	6
II.	<u>TÖRVÉNYI HÁTTÉR</u>	6
III.	<u>RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS</u>	8
IV.	<u>HELYZETELEMZÉS</u>	8
4.1.	<u>A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága</u>	8
4.2.	<u>Főbb demográfiai jellemzők</u>	9
4.3.	<u>Gazdasági aktivitás, munkanélküliség és ingázás</u>	10
4.4.	<u>Infrastruktúra helyzete</u>	11
4.5.	<u>Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele</u>	11
4.6.	<u>Köszolgáltatások</u>	13
4.6.1.	<u>Az önkormányzat gazdálkodása</u>	13
4.6.2.	<u>Költségvetés elemzése</u>	13
4.6.3.	<u>Adóbevételek a 2019 és 2024 évek közötti időszakban</u>	14
4.7.	<u>Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása</u>	15
4.8.	<u>Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:</u>	15
4.8.1.	<u>Bölcsődei nevelés</u>	15
4.8.2.	<u>Óvodai nevelés</u>	15
4.8.3.	<u>Oktatás</u>	16
4.8.4.	<u>Közművelődés</u>	17
4.8.5.	<u>Sport</u>	18
4.8.6.	<u>Egészségügy</u>	18
4.8.7.	<u>Szociális ellátás</u>	20
4.8.8.	<u>Közétkeztetési alaptevékenység</u>	22
4.8.9.	<u>Településüzemeltetés</u>	22
4.8.9.1.	<u>Közterület-fenntartás</u>	22
4.8.9.2.	<u>Településtisztaság, hulladékgazdálkodás</u>	23
4.8.9.3.	<u>Köztetető fenntartás</u>	23
4.8.9.4.	<u>Bérlakások kezelése</u>	23
4.8.10.	<u>Önkormányzati Hivatal</u>	24
4.8.11.	<u>Foglalkoztatás</u>	24
V.	<u>KÖRNYEZETI ÁLLAPOT</u>	25
VI.	<u>AZ ELŐZŐ CIKLUSBAN MEGVALÓSULT FEJLESZTÉSEK</u>	25
VII.	<u>A TELEPÜLÉS JELENLEGI ÁLLAPOTÁBAN MEGLÉVŐ GYENGE ÉS ERŐS PONTOK</u>	26
VIII.	<u>FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ</u>	27
8.1.	<u>A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők</u>	27
IX.	<u>KÁNTORJÁNOSI HOSSZÚ TÁVÚ JÖVŐ KÉPE</u>	27
X.	<u>FEJLESZTÉSI ALAPELVEK</u>	29
XI.	<u>STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK</u>	29
11.1.	<u>Fejlesztési célok, elképzelések</u>	29
11.2.	<u>A megvalósítás mechanizmusa</u>	30
XII.	<u>LEHETSÉGES FEJLESZTÉSI IRÁNYOK</u>	30
12.1.	<u>Településüzemeltetés átszervezése</u>	30
12.2.	<u>Településfejlesztés</u>	30
12.3.	<u>A Kántorjánosi Polgármesteri Hivatal átvilágítása, hatékonyságának növelése</u>	31
12.4.	<u>Létesítményüzemeltetés hatékonyságának növelése</u>	31
12.5.	<u>Étkeztetés fejlesztése</u>	32
12.6.	<u>Kulturális szervezetek</u>	32
12.7.	<u>Közösségi élet, rendezvények</u>	33
12.8.	<u>Közmunka programok</u>	33
12.9.	<u>A helyi adópolitika célkitűzései</u>	34
12.10.	<u>Vagyongazdálkodás</u>	34
XIII.	<u>EGYÉB ELKÉPZELÉSEK</u>	34

I. BEVEZETÉS

A gazdasági program alapvető célja, hogy belátható időtávban a helyi közösség partnerségén, kooperációján és összefogásán alapulva olyan lehetőségeket tárjon fel, amelyek megvalósításával Kántorjánosi községe élhetőbbé válik. A települések versenyében és a térségi rivalizálásban megállja a helyét.

A Gazdasági Programban elsőbbséget kapnak azok a lehetséges fejlesztési törekvések és tervezett programok, amelyek forrásteremtő partneri együttműködésben valósulnak meg.

Egy reális terv készítésének alapvető része a precíz diagnózis, helyzetértékelés és elemzés. Ez jelenti a település legfontosabb, alapvető mutatószámainak, paramétereinek (népesség, közszolgáltatások, infrastruktúra, stb.) leltárát, számbavételét. De a statikus számhalmazok önmagukban nem kielégítőek, hiszen a számadatok dinamikájában, a mutatószámok változásában, ezek elemzésében tapinthatók ki azok a trendek, amelyek alapján jól megfogalmazhatók a fejlesztési irányok, célkitűzések. Az Önkormányzat a település vonzóvá tétele és a lakosság ellátási színvonalának javítása érdekében arra törekszik, hogy elősegítse a Gazdasági programban megfogalmazott feladatok megvalósítását.

Kántorjánosi Község Önkormányzat Képviselő-testülete a jövő iránti felelősség tudatában alapvető feladatának tartja a település fejlesztésének fontosságát.

A helyi önkormányzatok gazdasági programjának időtávtárára, felépítésére, szerkezetére esetleg belső tartalmú elemekre vonatkozó kötelező jogszabályi előírás nincsen. A gazdálkodás kereteire vonatkozó egyéb jogszabályi rendelkezések és a szakirodalom összevetése alapján azonban **a gazdasági program az önkormányzat hosszabb távra szóló tervezési alapidokumentumaként a többéves kihatással járó önkormányzati döntések, az ágazati vagy térségi alapon megfogalmazott fejlesztési célok összefoglalásaként határozható meg.**

Jelen gazdasági program egyaránt épít a kormány által meghatározott gazdasági elképzelésekre, az érvényben lévő testületi határozatokra, a korábban megfogalmazott koncepciókra. Az előkészítés során igyekeztünk széles körből begyűjteni a hasznos véleményeket, javaslatokat. Figyelembe vettük a törvények által meghatározott önkormányzati feladatok ellátási kereteire vonatkozó korlátokat, ugyanakkor nagy hangsúlyt fektettünk a község adottságaira, jelenlegi helyzetére és lehetőségeire, a településen élők igényeire, elvárásaira.

A Gazdasági program az alábbiak figyelembevételével készült:

- Képviselő-testület és a polgármester elképzelései,
- Az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete
- Összhangban kell lennie a hosszú távú településfejlesztési programmal és az ágazati koncepciókkal.

A Gazdasági programban említett célkitűzések eléréséhez a Képviselő-testületnek figyelembe kell vennie egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítását, másrészt a szükséges anyagi források megteremtését. Az anyagi források megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos bevételi források (állami támogatások, adók), így szükség van a pályázati lehetőségek felkutatására, valamint az Önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére.

A Képviselő-testület törekszik arra, hogy a Gazdasági programjában meghatározott feladatokat lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

A Gazdasági program feladata számba venni a település kiinduló adottságait, valamint azokat a folyamatokat, amelyek a következő időszakban meghatározhatják a helyi gazdaság mozgásterét, valamint ehhez képest rögzíteni a település által reálisan kitűzhető és kitűzendő célokat, követendő irányokat.

Kántorjánosi célja továbbra is az, hogy egy otthonosan élhető, hangulatos, értékőrző és -teremtő, egyúttal modern, magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtó, dinamikus fejlődő község legyen.

A tervező munkát különösen aktuálissá teszi a 2021-2028-as európai uniós programozási időszakban kínált lehetőségek igénybevételének szükségessége. Annak érdekében, hogy önkormányzatunk képes legyen a támogatások lehívására, át kell gondolnunk feladatainkat, fel kell mérni a lakosság, a helyi vállalkozók közszolgáltatásokkal kapcsolatos igényeit, elvárásait.

II. TÖRVÉNYI HÁTTER

A helyi önkormányzati választások után, a képviselő-testület alakuló ülését követően – hat hónapon belül - a polgármesternek a képviselő-testület elé kell terjeszteni a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, a ciklus idejére szóló gazdasági programját.

Tartalmát illetően a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) **116. § úgy fogalmaz, hogy**
„116. §

116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) * A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény előírja a jegyző gazdálkodási feladata és hatásköre között a helyi önkormányzat gazdasági programtervezeteinek az elkészítését, a polgármester gazdálkodási feladata és hatásköre kapcsán pedig a gazdasági programterveket képviselő-testület elé terjeszti.

Az Ötv. rögzíti a helyi közügyek fogalmát is, mely szerint mindazon feladatok helyi közügynek minősülnek, amelyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak. A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
 2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
 3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
 4. * törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
 5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rácsálóirtás);
 6. óvodai ellátás;
 7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
 8. * gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
 - 8a. * szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
 9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
 11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
 12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
 13. helyi adóval, gazdaságsszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
 14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
 15. sport, ifjúsági ügyek;
 16. nemzetiségi ügyek;
 17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
 18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
 19. *
 20. távhőszolgáltatás;
 21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.
- Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

Az önkormányzati tevékenységeknél, valamint az ezekkel kapcsolatos fejlesztési elképzeléseknél természetesen meghatározó „zsinórmérték” kell legyen az, hogy melyek az önkormányzat számára törvény által előírt „kötelező” és „nem kötelező”, azaz „önként vállalt” feladatok. Azonban látnunk kell, hogy a teljes önkormányzati rendszer folyamatosan átalakul, átformálódik: olyan önkormányzatiságra van szükség, igény, ahol a község szolgáltatásokat nyújt, és a szolgáltatásokból befolyt összegekből önérejből képes fejlesztéseket végezni.

Kántorjánosi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a jövő iránti felelősség tudatában alapvető feladatának tartja a település fejlesztésének fontosságát.

Az elkészített ciklusprogram az elmúlt évek fejlesztési eredményeire építve, azokat a stratégiai célokat tartalmazza, amelyek a településen élők életminőségét kívánják elősegíteni. A program figyelembe veszi a településen élők igényeit, elvárásait, a megyei területfejlesztési program azon részét, amely a település környezetét érinti, a kistérségi társulás ugyanezen időszakára szóló elképzeléseit.

A tervezés lehetőséget teremt:

- A település jövőképének megfogalmazására;
- A tartós versenyképesség biztosítására;
- A közszolgálati feladatok ellátásának optimalizálására;
- Rövidtávú, ágazati cselekvési tervek elkészítésére, valamint az éves költségvetések megalapozott összeállítására.

A tervező munkát különösen aktuálissá teszi a 2021-2028-as fejlesztési időszak. Ezen programidőszak törekvései a gazdaságfejlesztést, a gazdaság növekedésének beindítását, és a foglalkoztatás növelését kívánja megcélózni, ami településünk részéről is rendkívül fontos célkitűzés, hiszen az itt élők nagy arányban a szociális ellátórendszer segítségével, igénybevételével gondoskodnak a megélhetésükről. Annak érdekében, hogy önkormányzatunk képes legyen a támogatások lehívására, át kell gondolnunk feladatainkat, fel kell mérni a lakosság, a helyi vállalkozók közszolgáltatásokkal kapcsolatos igényeit, elvárásait.

III. RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Az önkormányzat fejlesztési célkitűzéseit nem lehet úgy megfogalmazni, hogy ne kerüljön áttekintésre Kántorjánosi eddigi helye, szerepe, megjelenése a különböző országos, regionális illetve a kistérségi fejlesztési programokban, koncepciókban, tervekben.

Az országos szintű programok nem foglalmaznak meg konkrét településekre lebontott feladatokat. Az M-3-as autópálya nyomvonala teljesen átszeli a község közigazgatási határát, a fejlesztés megvalósult. Az M-49-es gyorsforgalmi út csatlakozása az autópályához szintén érinti településünket.

A megyei programok közül kiemelkedően fontos a szilárdhulladék-gazdálkodási program, amely a megye valamennyi települését érintette, és már a rekultiváció II. ütemét is sikeresen megvalósítottuk.

A település bemutatása

A település neve 1272-ben Hodász (akkor Hetény) határjárása során tűnik fel János néven, két azonos nevű birtokot jelölve. Az egyiknek korán megjelent a plébániája is, az első falu keletkezését tehát legalább a XII. századra lehet tenni. Első lakói a Nyírség keleti peremén húzódó gyeptájak őrei lehettek. Az egyik falu birtokosa István mester, akinek fiai 1298-ban, majd 1345 körül osztottak meg javaikon. A középkori tulajdonosnak, a Jánosiról és később Derzséről is nevezett Kántor családnak ősei jóval a XIV. század előtt kapták. A rokonság több ágra oszlott. A szétágazó kisnemesi családok tagjai tevékenyen részt vettek a megyei közéletben. Zsigmond király 1408-ban a Kántor család birtokait, mivel azok Kis Károly mellé állottak, elkobozta, s Báthori Péter főispánnak és Császári Györgynek adományozta. 1411-ben kegyelmet nyertek, mert új adomány címen öt családtag a többi falujukkal együtt visszakapta. A XIX. század fordulóján lényegében armalista által lakott hely volt, amelynek kisebb részeit a Vay, az Ibrányi és a közeli Hodászban birtokos Komoróczy család bírta. A XIX. század elején a magyarok mellett jelentős számú rutén élt a faluban. Az 1911-13. évi névtárak szerint 1346 református és 917 más vallású lakója volt. A mai község határába olvadt be, de külön helynévként máig is megmaradt Iklód (Nyírikód) falu. A település a XIII. század közepén már állt. A falut Kisjánosinak, Balognak, Balogjánosinak és Iklódnak egyaránt nevezték. A birtok egy része 1394-ben a Kántorok kezére került, s mint Balogjánosi pusztá szerepelt. Későbbi története elválaszthatatlan Kántorjánosi történetétől, de viszonylagos önállóságát sokáig megtartotta, mert csak századunk elején, 1917-ben olvadt be hivatalosan a testvérközségbe. A Dersi Kántor család 1411. évi birtokba iktatása alkalmából a Jánosi határon felsoroltak tíz telket: Boglyaserdőt, Vasvárit, Rétet, Gothardot, Koppántelket, Ruszkát, Gergesmezőt, Martonyt, két Tarkánt és Cserepest. Ezek közül Gothard alapítóját egy XIV. századi oklevél említi, s Martony is előfordul már 1357-ben. Ma e helynevek közül csupán Boglyaserdő él, Boglyatanya néven.

A község az 1860-as években közigazgatásilag a Nyíri, az 1870-es évektől a Mátészalkai járáshoz tartozott, majd Mátészalka városkörnyékének része lett. Az 1920-as években körjegyzőségi székhely volt, hozzátartozott Nyírderzs. 1970-től nagyközségi közös tanács társközsége, tanácsának székhelye Hodász, társközsége Nyírkáta volt. Jelenleg önálló. 2008. január 1-től ismét körjegyzőségi székhely, társközsége Nyírderzs. 2013. február 28. napjától a körjegyzőség megszűnt, jelenleg önálló önkormányzati hivatal látja el a közigazgatási feladatokat.

IV. HELYZETELEMZÉS

A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Kántorjánosi község Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, az Észak-kelet Nyírségben Nyíregyházától 40 km-re helyezkedik el.

Gépkocsival a 41-es, a 49-es és 471-es útról közelíthető meg. Kiepített szilárd úthálózattal kapcsolódik Hodász, Nyírdersz, Baktalórántháza, Vaja és Ór településekhez.

Helyközi autóbuszjáratok bonyolítják a közlekedést Mátészalkáról és Nyírbátorból.

Vasútvonallal nem rendelkezik.

Éghajlatát a térségre jellemző mérsékelt száraz kontinentális éghajlat határozza meg. Felszínét a sík, dombos, colikus formák jellemzik. Talaja főleg barna erdőtalajból, réti talajból és futóhomokból áll. A talajok termőképessége alacsony, vízgazdálkodási tulajdonságai sem kedvezőek.

A település a III. számú főfolyás szeli át. Északon a Vajai tó, keleten a Völgyfű víztároló található.

Szántóföldi növényzetét a búza, a rozs, a triticales, a kukorica, gyümölcsök jelentős részét a fürtös meggy és az alma teszi ki.

Állattartásban a juh és a sertés dominál. A szarvasmarha és a lótenyésztés teljes mértékben visszaszorult.

Kántorjánosi területe 4162 hektár (=41,6 km²) Kántorjánosi község GPS koordinátái: 47.9341, 22.1498

Főbb demográfiai jellemzők

Kántorjánosi középnyagyságú falu.

Népességének száma: 2012

Kántorjánosi népességszámának alakulásánál is elmondható, hogy a lakosság száma az elmúlt 5 évben csökkenő tendenciát mutat. A csökkenés mérsékelt ugyan, de mégis negatív irányú.

A község népsűrűségi mutatója 48 fő/km². Lakások száma 819.

Lakónépesség alakulása

2019. év 2011

2020. év 1987

2021. év 1947

2022. év 1931

2023. év 1912

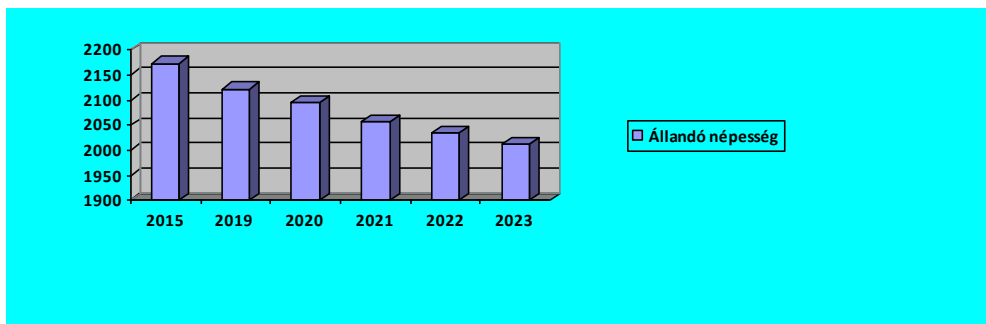
A községben jelentős számú roma kisebbség él.

a) Születések, halálozások, házasságkötések számának alakulása

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Házasságkötések száma (eset)
2019	27	26	17
2020.	23	29	14
2021.	18	31	18
2022.	18	25	14
2023.	21	30	15

b) Népesség kor szerinti megoszlása az elmúlt 5 évben

Kor szerinti csoportosítás	2019	2020	2021	2022	2023
0-2	69	70	63	59	62
3-5	73	70	69	68	69
6-13	177	173	173	166	166
14	35	24	24	34	15
15-17	97	100	86	82	80
18-59	1302	1289	1264	1241	1243
60-	368	369	377	384	377
Összesen:	2121	2095	2056	2034	2012

<i>Korcsoport</i>	<i>Fő</i>	<i>Megoszlás %-a</i>
<i>Gyermek és fiatalok</i>	392	19,5
<i>Munkaképes korú</i>	1243	61,8
<i>Idősek</i>	377	18,7
<i>Összesen:</i>	2012	100

A táblából látható, hogy minden évben természetes fogyás jelentkezik. A születések száma az elmúlt időszakban alacsonyabb, mint a halálozások száma.

c) Belföldi el-és odavándorlások száma az elmúlt időszakban

Időszak	Elvándorlások száma	Odavándorlások száma
2019. év	71	63
2020. év	67	44
2021. év	75	39
2022. év	72	52
2023. év	74	62

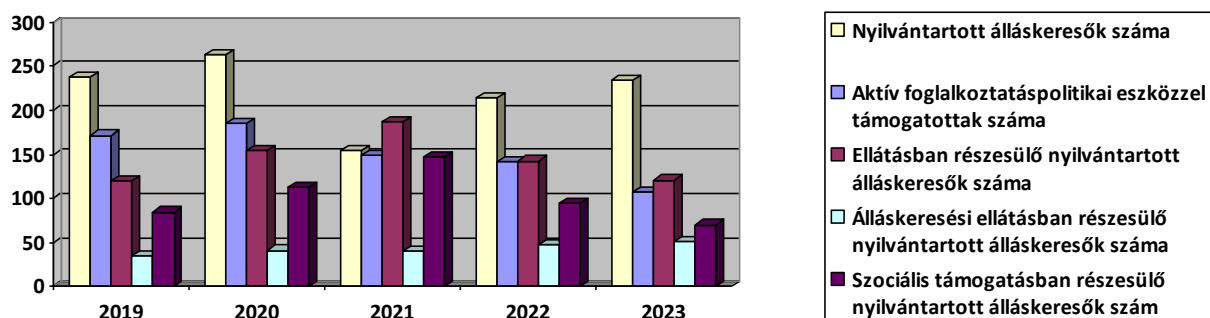
Látható, hogy a népességsökkenésének másik jelentős oka a negatív vándorlási egyenleg. Kedvezőtlen a fiatal, kvalifikáltabb nemzedék elvándorlása. A fiatal korosztály elvándorlása az előregedési folyamat táplálása.

Gazdasági aktivitás, munkanélküliség és ingázás

A Covid 19 járvány a gazdasági következményei a munkaerőpiaci folyamatokra is nagy hatással voltak. A nyilvántartott álláskeresőket tekintve azt láthatjuk, hogy a covid világjárvány idején, 2020-2021. évben megemelkedett, amely köszönhető a járvánnyal összefüggő korlátozások bevezetésének is nagy mértékben, de egyébként évek óta hasonló a számuk, tulajdonképpen nagy változás nem látható, ami a többi hatást figyelembe véve, összességében annak köszönhető, hogy a környező városok gazdasága elkezdett kilábalni a válság közvetlen gazdasági mélypontjáról, így több cég telepedett le, illetve a meglévő cégek is létszámfejlesztést hajtott végre a közelmúltban, miután a covid után újra indult a gazdaság.

Ugyanezt a tendenciát vizsgálva a munkaképes korú lakosság arányában azt láthatjuk, hogy 2019-től folyamatosan csökken.

Az oda és az elvándorlások alakulását vizsgálva megfigyelhető, hogy 2019-2023-ig a településre állandó vagy ideiglenes jelleggel történő elvándorlások száma jóval több, az idevándorlások számától. Ez valószínűleg a munkahely hiánya miatt alakult így, tekintettel arra, hogy magán a településen nem működik ipari park, vagy olyan cég, amely nagyobb létszámban foglalkoztatná a helyieket.

A településen a legnagyobb létszámú munkáltató az Önkormányzat. A közfoglalkoztatási programokban évek óta nagy létszámú foglalkoztatás folyik, mely az utóbbi években folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. Ez köszönhető annak egyrészt, hogy a környező településeken, leginkább Nyírbátorban több olyan nagyvállalkozás alakult, akik saját járataikkal szállítják a munkaerőt, így még többen tudnak élni ezzel a lehetőséggel. Másrészt sokan elvándoroltak, és a fővárosban telepedtek le a jobb megélhetés reményében.

Közfoglalkoztatás alakulása:

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Foglalkoztatottak száma:	130	145	142	138	106

Infrastruktúra helyzete

Az önkormányzat a rendszerváltást követően jelentős lépéseket tett a község infrastrukturális elemeinek kiépítése érdekében. A jelenlegi helyi infrastruktúra potenciális lehetőséget biztosít a helység gazdasági fejlődéséhez.

A település csak közúton közelíthető meg Nyírbátor, Mátészalka, Baktalórántháza és Vaja városok irányából kiépített szilárd burkolatú úton. 2019. évben pályázati úton Nyírgyulaj irányában lévő, Kántorjánosi közigazgatási területén fekvő útszakasz is szilárd útburkolatot kapott.

Az elmúlt 5 évben hazai forrásokból sikerült több önkormányzati utat felújítani, és szilárd burkolattal ellátni.

Az M-3-as autópálya nyomvonala teljesen átszeli a község közigazgatási határát, a fejlesztés megvalósult. Az M-49-es gyorsforgalmi út csatlakozása az autópályához szintén érinti településünket.

Legközelebbi vasútállomások Hodász és Baktalórántháza településen találhatók.

Vonalas közművek kiépítettsége:

- közüzemi ivóvízvezeték hálózat 100 %
- szennyvízcsatorna hálózat 100 %
- vezetékes gáz hálózat 99 %
- villanyhálózat 100 %

Telefonellátottság: vezetékes és mobilhálózat 100 %

Internet és kábeltelevízió hálózat 100 %

Szilárd útburkolat 95 %

A község infrastrukturális ellátottsága kielégítő. A közutak burkolatában tapasztalható jelentősebb állagromlás.

Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele

Kántorjánosi hagyományos termelési ága a mezőgazdaság, melynek a község életében mindig meghatározó szerepe volt és van a mai napig is. A rendszerváltást követően átrendeződött a földhasználók összetétele. A földhasználat és a földtulajdon nem mindig esik egybe. A földtulajdon méretnek 60 %-a 10 ha alatt van.

Az agrárstruktúrán belül továbbra is a növénytermesztés döntően a hagyományos képet mutatja: kalászosok, kukorica, a gyümölcstermelésben a meggy és az alma dominál. Az állattenyésztés vonatkozásában a szarvasmarhatartás teljes mértékben visszaszorult. Juhtenyésztéssel nagyobb volumenben csak néhány családi gazdálkodó foglalkozik. A mezőgazdasági termékek feldolgozatlanul hagyják el a községet.

A helyi ipari tevékenység nem számottevő, az egyéni vállalkozások keretében végzett tevékenységek nem a lakóhelyre irányulnak.

Nagyobb létszámú vállalkozás a kereskedelem és az építőipar területén mutatkozik.

	Regisztrált korlátolt felelősségű társaságok száma:	Regisztrált vállalkozások száma:	Megszűnt vállalkozások száma	Regisztrált egyéni vállalkozók száma:	Regisztrált őstermelők száma:	Regisztrált gazdasági szervezetek száma:	Civil szervezetek száma
2019. év	36	479	23	51	168	496	5
2020. év	39	470	32	48	169	484	5
2021. év	56	458	17	49	164	473	7
2022. év	73	465	25	45	159	481	8
2023. év	79	459	36	45	193	475	8

A településen működő vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele az elmúlt években

Ágazat	Vállalkozások száma				
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	1	2	2	4	
Feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzleátás, légkondi., vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás					
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés			1	1	
Feldolgozóipar			1	1	
Információ, kommunikáció					
Építőipar	17	17	22	31	
Ingatlanügyek					
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás	15	15	33	11	
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	1				
Oktatás	2	1	1	2	
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	4	1	2	2	
Kereskedelem, gépjárműjavítás	10	8	10	11	
Szállítás, raktározás	2	2	2	2	
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2	2	2	1	
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	6	6	5	5	
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	2	2	2	2	
Egyéb	1	2	3	2	
Összesen:	63	58	86	75	

A településen regisztrált vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele az elmúlt években

Ágazat	Vállalkozások száma				
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	2	3	3	5	5

Feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzleltetés, légkondi., vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás	1	2	2	2	3
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyvezécsmentesítés	1	1			
Feldolgozóipar		1	2	2	3
Információ, kommunikáció	1	1			
Építőipar	28	27	38	50	57
Ingatlanügyek	1		1	3	2
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	398	389	361	349	338
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	2	1			
Oktatás	5	5	4	3	3
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	5	3	2	2	2
Kereskedelem, gépjárműjavítás	20	23	31	34	28
Szállítás, raktározás	2	2	2	3	5
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	4	3	3	2	2
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	6	6	5	5	7
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	2	2	2	2	2
Egyéb	2	3	4	5	4
Összesen:	480	472	460	467	461

Közzolgáltatások

Az önkormányzat gazdálkodása

A helyi önkormányzatok gazdálkodási területeit jogszabályok határozzák meg. Az Alaptörvény, a helyi önkormányzatokról szóló törvény, az államháztartásról szóló törvény, kormányrendeletek és az önkormányzatok helyi rendeletei, határozatai szabályozzák az önkormányzat gazdálkodását.

Valamennyi önkormányzat saját költségvetés alapján működik, saját bevétellel és önálló vagyonnal rendelkezik, mely az önálló gazdálkodás garanciáját jelenti. A helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése, - minden év január 1-től december 31-ig tart-, melyet a képviselő-testület önkormányzati rendeletben hagy jóvá.

A költségvetés tervezése, elfogadása, végrehajtása során a szervezet legfontosabb célja, hogy biztosítsa a gazdálkodási folyamatokban a gazdaságos, hatékony és eredményes tevékenységet. A beruházások, fejlesztések során törekedni kell európai uniós és hazai pályázati források bevonására.

Az önkormányzat intézményrendszerét folyamatosan vizsgálni kell, a fenntarthatóság érdekében a szükséges és elengedhetetlen változásokat végre kell hajtani. A költségvetések lehetőségeinek megfelelően át kell gondolni a kötelező és önként vállalt intézményi feladatokat. A működőképességet és a kötelezően ellátandó feladatok végrehajtását semmilyen más tevékenység nem veszélyeztetheti.

Költségvetés elemzése

Megnevezés / (1000 Ft)	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Összes költségvetési bevétel	769 478	483 007	431 761	488 475	546 882
Ebből államháztartáson belülről érkező működési célú támogatás	467 243	407 737	402 936	448 568	482 547
Ebből államháztartáson belülről érkező felhalmozási célú támogatás	269 352	38 561		429	
Helyi adóból származó bevétel	4 360	18			3 616
gépjárműadó	4 351				
iparűzési adó					2 000
idegenforgalmi adó		18			
Bírságokból	405	195	140	55	46

Készlet értékesítés és szolgáltatás nyújtás	12 144	13 725	14 693	16 048	18 445
Ellátások nyújtásából	5 066	4 396	4 757	6 980	8 546
tulajdonosi, kamat, nyereség jellegű	2 056	2 563	983	1 659	130
ingatlan értékesítésből	416	7 921	1 403	3 203	8 672
termőföld értékesítésből	416	858	1 403	3 206	427
részesedés értékesítésből, privatizációból			1 184		
Ebből államháztartáson kívülről	653	174		30	

Megnevezés / (1000 Ft)	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Összes költségvetési kiadás	755 521	578 412	427 064	493 181	533 888
Illetményekre, munkabérekre	240 853	242 316	244 834	270 272	274 454
Személyi juttatás	246 297	252 199	258 257	287 460	291 104
Munkaadót terhelő járulék, szoc.ho	36 349	32 803	29 021	27 943	26 802
Beruházok	192 599	62 012	9 109	4441	13 976
Felújítás	41 690	46 250			2295
Dologi kiadások	176 476	133 110	104 035	151 351	181 625
Dologi kiadásból szakmai, üzemeltetési anyagok, áru beszerzése	46 687	48 373	29 522	45 560	50 170
Dologi kiadásból szolgáltatásokra	73 278	57 486	51 078	74 304	93 234
Közüzem díjak	11 550	10 874	13 892	16 682	24 236

Az önkormányzat bevételeinek alakulása az elemzett időszakba hullámzó, de összességében növekvő tendenciát mutat, tekintettel arra, hogy 2023. januárjától bevezetésre kerültek helyi adónemek, mint a kommunális adó, építmény, telekadó, iparüzési adó.

A kötelező feladatok ellátásához biztosított állami (normatív) támogatás az időszakban stagnál.

Az elmúlt vizsgált időszakban megszűntek az európai uniós és hazai forrásból származó nyertes pályázatok, mely jól látható a költségvetés alakulásában is. Jelenleg kettő sikeres pályázatot valósít meg az Önkormányzat. 2022.07.01-től a Biztos Kezdet Gyerekház hazai finanszírozás útján működik, illetve 2021. évben sikeresen pályáztunk a VP6-7.2.1.1-21 kódszámú felhívásra, mely pályázat keretében a 0132/3. hrsz-ú külterületi út aszfaltozását kívánjuk megvalósítani.

A személyi jellegű kiadásokban a bérjuttatások és a hozzájuk kapcsolódó szociális hozzájárulás együttes adatai vannak. Az időszakban a teljesítés kicsit hullámzó, egyrészt mert a közfoglalkoztatásban folyamatosan csökken a munkavállalók száma, illetve csökken a szociális hozzájárulás mértéke. A változást lassítja és hullámzást okoz a minimálbér és a garantált bérminimum törvényi emelése.

Adóbevételek a 2019 és 2024 évek közötti időszakban

Kántorjánosi esetében helyi adóbevételeként korábban csak a gépjármű adó helyben maradó 40 %-a jelentette a bevételt. 2020. évben jelentős változást jelentett, hogy a veszélyhelyzetre való tekintettel ezen adónem teljes összege már állami adóbevételként jelent, helyben nem képez innentől kezdve bevételt, amely miatt jelentős átgondolást igényelt az önkormányzat működése. Ennek hatására 2022. évben a képviselő-testület elfogadta az egyes helyi adókról szóló 15/2022. (XI.18.) önkormányzati rendeletet, mellyel bevezetésre kerültek az alábbi adónemek:

- építményadó mértéke: 300 Ft/m²/év
- telekadó mértéke: 1 Ft/ m²/év
- idegenforgalmi adó mértéke: 300 Ft/fő
- kommunális adó mértéke: 2000 Ft/év
- iparüzési adó mértéke: 0,5 %

A Rendelet 2023. január 1. napjától hatályos, tehát azóta keletkezett bevételt az Önkormányzat működéséhez.

Megnevezés / (Ft)	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
					3 613 963	13 109 855

Helyi adóból származó bevételek			
gépjárműadó	4 351		
iparűzési adó		1 879 473	10 507 555
idegenforgalmi adó	18		
építményadó		325 800	412 350
telekadó		215 280	319 083
kommunális adó		1 029 278	1 300 684
talajterhelési díj		141 300	303 999
bírság		19 540	201 909
pótlék		3 292	64 275

Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok:

- Egészséges ivóvíz ellátás Nyírségvíz Zrt. közreműködésével
- Szennyvíz ellátás Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
- Óvodai nevelés Kántorjánosi Református Egyházközség útján
- Gyermekétkeztetés
- Egészségügyi alapellátás/ Fekete Egészségügyi Bt, Védőnői szolgálat,
- Szociális alapellátás /gondozás, szociális étkeztetés/
- Közvilágítás /EON/
- Köztemető fenntartás /Paróczai Kft./
- Közutak, parkolók fenntartása
- Cigány kisebbség jogainak érvényesülése /Kisebbségi Önkormányzat/

Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

Bölcsődei nevelés

Az Önkormányzat önálló intézményként bölcsődét nem üzemeltet. Ellátási szerződés keretében a vajai Tulipán Bölcsőde biztosítja a szolgáltatást.

2018. évben viszont megkezdte működését a Biztos Kezdet Gyerekház, melyet pályázati forrásból sikerült az Önkormányzatnak megvalósítani és az intézményben a 0-3 éves korig történő gyermekek és szülők ellátása folyik. Délelőttönként fejlesztő programok, játékok igénybevitelére van lehetőség az érintett korcsoportba tartozóknak. Ingyenes gyógypedagógus foglalkozik időszakonként a Gyerekházba járó kisgyermekkel és nyújt segítséget a szülőknek. A látogatók ingyenes tízóraiában részesülnek, amit a szülőkkel együtt készítenek el. A gyerekház dolgozói ezen alkalmakkal is igyekeznek nevelni a szülőket az egészséges életmódra, megmutatni, hogy hogyan lehet egészségesen étkeztetni gyermeküket. A gyerekház munkatársainak nagyon jó a kapcsolata a szociális hálózat tagjaival, ezért ha problémát érzékelnek, segítséget tudnak kérni szakemberektől. A rendszeresen járóknál nagyon jól megfigyelhető, milyen eredményes az óvodai beilleszkedés, a szülőktől való elszakadás folyamata, a közösséghez történő alkalmazkodás.

Óvodai nevelés

A Mőtv. 13. § (1) bekezdés 6. pontja a helyi önkormányzatok feladatai közé sorolja az óvodai ellátást.

Kántorjánosi Község Önkormányzata az óvodai nevelést 2023. augusztus 31. napjáig a Kántorjánosi Csicsergő Óvoda elnevezésű intézmény keretei között, a település központjában elhelyezkedő intézmény útján biztosította.

2023. év elején a Kántorjánosi Református Egyházközség megkereséssel élt az Önkormányzat felé, mely megkeresésben kérelmezte az óvoda épületének és az óvodai nevelés átvételét. A Képviselő-testület 2023. május 31. napján tartott ülésén elfogadta és jóváhagyta a Kántorjánosi Csicsergő Óvoda fenntartói jogának átadásáról szóló 31/2023. (V.31.) önkormányzati határozatot, melynek melléklete az Egyház és az Önkormányzat között megkötött Köznevelési szerződés. A szerződés alapján az Önkormányzat 2023. szeptember 1. napjától átadta az Egyház részére

az Óvodát. A gyermekétkeztetés viszont továbbra is az Önkormányzat feladata, mind az óvodában, mind az iskolában és a szünidőben.

Az intézmény 3371 m² alapterületű ingatlanon helyezkedik el, a beépített alapterület 867 m². Az óvoda korszerű – négycsoportos, 120 férőhelyes – intézmény, amelyben logopédiai foglalkoztató, orvosi és elkülönítő szoba került kialakításra. Minden csoportszobához külön öltöző és mosdó tartozik. Tornaszobával, differenciált foglalkoztatásra alkalmas külön szobával is rendelkezik. Az épület bal oldalán szociális helyiségek, felnőtt öltöző és étkező, melegítő konyha, a tetőtérben nevelőtestületi szoba, vezetői iroda és egyéb szociális helyiségek helyezkednek el. Az épületet körülölelő udvar játszóhelyei, felszerelése kitűnő lehetőséget biztosítanak a mozgásfejlesztésre, a gazdag, sokszínű játékokra és a munkatevékenységre.

Az óvodai nevelést négy csoportban látja el jelenleg is az intézmény. A nevelés tárgyi és személyi feltételei biztosítottak. Az óvodai nevelés szinten tartása érdekében folyamatos a pályázati lehetőségek kihasználása. Az ellátott gyermekek száma 87 fő.

Az intézményben dolgozó óvodapedagógusok száma 8 fő. A pedagógiai munkát 4 fő dajka, és 2 fő pedagógiai asszisztens segíti.

Az óvoda az IPR támogatásokon és egyéb pályázati lehetőségeken keresztül folyamatosan korszerűsítette eszközállományát.

Óvodai létszám alakulása

<i>Nevelési év</i>	<i>Óvodába beírt gyermekek száma (fő)</i>	<i>Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (fő)</i>
2018/2019.	84	31
2019/2020.	98	52
2020/2021	84	41
2021/2022	90	43
2022/2023	98	37
2023/2024	87	37
2024/2025	90	27

Oktatás

A községi önkormányzat 2000. évben hozta létre az Általános Művelődési Központot /továbbiakban ÁMK/, melyet 2013. márciusáig üzemeltetett az Önkormányzat.

Az ÁMK megnevezése: Móra Ferenc Általános Művelődési Központ volt, és a következő intézményegységekből állt:

- Általános Iskola
- Közművelődési intézményegység
 - Községi és iskolai könyvtár
 - Művelődési Ház

2013. márciusában a köznevelési intézmények átszervezésének következtében Kántorjánosi Község Önkormányzat által fenntartott általános iskola állami fenntartás alá került. 2019. évben az iskola működtetése újabb változáson esett át. A Református Egyház vette át az intézmény fenntartását és működtetését. A megváltozott szabályok következtében az önkormányzat az oktatás területén már nem lát el feladatot, azonban az oktatás és annak színvonala meghatározó a község fejlődésében, ezért szükséges ismerni a település intézményét.

Az iskolában 8 évfolyamos oktatás folyik. Az oktatás tárgyi és személyi feltételei biztosítottak. A szükséges kiegészítő létesítmények is rendelkezésre állnak (tornaterem, orvosi szoba, szertárak). Az étkeztetést az iskola épületén kívül épült Önkormányzati tulajdonú ebédlőben biztosítja az állam. Az oktatási intézményben jelenleg 178 tanuló oktatását 15 fő pedagógus végzi és 2 óraadó. A szakos ellátottság megoldott. Az első három évfolyamon tanulók iskolaothonos oktatás keretében sajátíthatják el a tananyagot. A művészeti oktatást az iskola már nem végez, társastánc oktatás folyik jelenleg az iskolában, amit az Abigél Többcélú Intézmény biztosít.

Intézmény neve	OM azonosító						
		Nevelési év	Összesen	HH	HHH	SNI	Gyógypedagógiai nevelésben

							résztvevők
Móra Ferenc Általános Iskola	033512	2018/2019.	185	50	57	4	3
Kántorjánosi Református Általános Iskola	033512	2019/2020.	165	59	23	5	3
Kántorjánosi Református Általános Iskola	033512	2020/2021.	166	55	32	5	3
Kántorjánosi Református Általános Iskola	033512	2021/2022.	166	63	33	3	4
Kántorjánosi Református Általános Iskola és Óvoda	033512	2022/2023.	166	54	38	4	4
Kántorjánosi Református Általános Iskola és Óvoda	033512	2023/2024.	180	68	34	4	5
Kántorjánosi Református Általános Iskola	033512	2024/2025.	179	72	42	4	7

Közművelődés

Évekkel ezelőtt az általános iskola általános művelődési központként működött, ellátta a helyi közművelődési feladatokat is. A településen a lakosságszámból adódóan a közművelődési feladatok ellátása kötelező feladat, azonban nem rendelkezünk olyan összegű bevétellel, hogy intézményi formában lássuk el a községi könyvtár működtetését, valamint a közművelődési feladatokat, ezért azt meg kellett szüntetnünk. Jelenleg a feladatot szakfeladatként látjuk el, mivel a 4 452 556 forintos állami támogatás intézményvezető alkalmazására kevés, de arra elegendő, hogy a szolgáltatás megvásárlásával, eseti megbízási szerződésekkel a legszükségesebb feladatokat biztosítani tudjuk. A művelődési ház közösségi szintéreként való működtetéséhez közművelődési szakember végzettséggel rendelkező személyt kell kötelezően alkalmazni. Jelenleg ilyen végzettségű szakemberrel nem rendelkezik az Önkormányzat, de sikerült beiskolázni 1 főt, aki a Polgármesteri Hivatal köztisztviselője, és ha elvégzi a tanfolyamot, osztott munkakörben elláthatja ezen feladatot. Az Önkormányzat rendelkezik ugyan megfelelő épülettel a közművelődési feladatok ellátásához, de a működés nem eredményez olyan bevételi forrást jelenleg a hiányos infrastruktúra, és informatikai eszköz miatt, mely kiegészíthetné az államtól kapott támogatást. Az épület teljeskörű felújításon esett át, de folyamatos üzemeltetése nem megoldott, csak alkalmasszerű.

A közösségi szintér eszköztára a covid előtti időszakban bővítésre került. Pályázatok keretében beszereztünk csocsó asztalt, ping-pong asztalt, társasjátékokat, darts-ot, különböző beltéri sporteszközöket, de sajnos a covid miatt be kellett zárni a házat, mivel tilos volt közösségi rendezvényeket szervezni. 2022. február 24-én kezdetét vette az Orosz-Ukrán háború, aminek következtében 2022. márciusában több mint száz menekült személy került elszállásolásra a közösségi szintérben. Ezen időszakban a legnagyobb feladata az volt az Önkormányzatnak, hogy mindenféle ellátást biztosítson a menekültek részére. A mindennapi élelmezésükről az Önkormányzatnak kellett gondoskodni, de a beteg ellátásával is foglalkozni kellett. Sajnos az ide érkezők között sok volt a fertőző beteg, így folyamatos kontrollra és ellátásra volt szükségük. Miután elszállították őket, a közösségi szintér teljesen leamortizálódott, az elektromos vezetékhálózat kiégett, így ahhoz, hogy használható állapotba kerüljön, teljes belső felújításra volt szükség. Az önkormányzat számára az állam biztosított lehetőséget rendkívüli támogatás formájában a menekültek által okozott károk helyreállítási munkák elvégzéséhez szükséges forrás biztosításával.

A könyvtári feladatok ellátása egy másik önkormányzati épületben kerülnek ellátásra. A Megyei Könyvtárral kötött megállapodás alapján üzemeltetjük a helyi könyvtárat. 1 fő szakképzett könyvtári alkalmazott van, aki 4 órában látja el feladatát. Emellett a könyvtárban kapott helyett az ún. DJP pont.

	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év
A települési könyvtárba beiratkozott olvasók száma	154	172	181	192	213

A községben a fiatalok művelődését szolgáló szervezet nem működik, de a Nyíregyházi Egyházmegye működtet egy Tanodát a településen. A Tanoda nem csupán délutáni napközi: a tanuláshoz, továbbtanuláshoz feltétlenül szükséges szociális kompetenciákat, képességeket fejlesztik. S mivel egyházi fenntartású intézményről van szó, a tanodákban a teljes emberre tekintenek, odafigyelnek a lelki életre is.

Emellett az Önkormányzat pályázati lehetőségeket megragadva igyekszik a gyerekek fejlődését elősegíteni. Az ún. „Telep program Kántorjánosiban” elnevezésű projekt keretében, mely 2019. évben indult el, rengeteg közösség-és egyénfejlesztő tevékenység valósult már meg. Amellett, hogy iskolai felzárkóztatást elősegítő programok is megvalósultak, számtalan felnőttet is érintő programelem is része volt a pályázatnak, több OKJ-s tanfolyamot is indítottunk annak érdekében, hogy az azt elvégzők nagyobb sikerrel tudjanak érvényesülni a munkaerőpiacon, továbbá megelőző tevékenységek, szűrések, prevenciók is történtek. A pályázat 2022. évben befejeződött, de azóta is igyekszünk minden lehetőséget megragadni annak érdekében, hogy helybe hozzuk ezeket a lehetőségeket. 2023. évben nőgyógyászati, bőrgyógyászati, neurológiai szűrés került megszervezésre.

Sport

Kántorjánosi Község Önkormányzata korábban büszke volt arra, hogy a területén élők rendkívül aktívnak bizonyulnak a sporttevékenységekkel illetően. A településen működő sportegyesület évekig életben tartotta a nagy érdeklődésnek örvendő futballt, melyet az Önkormányzat is folyamatosan támogatott. Sajnos a koronavírus a helyi sportéletre is kihatott, megszűnt a helyi focicsapat, a Sportegyesület felszámolásra került.

A település két futballpályával rendelkezik. A község központjában lévő füves területen aszfaltozott részen van lehetőség kosárlabdázni, illetve kézilabda mérkőzéseket megvalósítani. Ez a pálya szolgál a különböző rendezvények helyszínéül is, tekintettel arra, hogy fekvése miatt könnyen megközelíthető a lakosság számára, és a sportoltatók biztosítja a vizesblokk elérhetőségét is. Az épület felújításra szorul, mely kapcsán több pályázat is benyújtásra került, de eddig sikertelenül. Saját forrásból megtörtént az állagmegóvási helyreállítási munkák elvégzése, amelyek halaszthatatlanok voltak, tekintettel arra, hogy ismeretlen tettesek teljesen megrongálták a bejárati ajtót és a nyílászárókat. A bejárati ajtót felgyújtották, úgy hogy azt teljesen le kellett cserélni. Az Önkormányzat elhelyezett egy kamerát ezek után, abban bízva, hogy ez visszatartja a rongálókat.

A falu Őr felőli részén helyezkedik el a másik sportpálya, ami helyet biztosít a futball számára. A pálya kezelése évek óta ingyenesen át volt adva a Kántorjánosi Község Sportegyesületnek, de miután 2022. évben megszűnt az egyesület, visszavette az Önkormányzat a kezelést. A pályán lévő épület 2018-2019. évben energetikai korszerűsítésen esett át, mely beruházás keretében a belső átalakítások is megtörténtek, így az esetleges sporteseményekre érkező játékosok számára biztosítani tudjuk a megfelelő környezetet, tisztálkodási, és egyéb lehetőségeket.

Bár definíció szerint nem sportlétesítmény, mégis a legkisebbek számára szabadtéri rekreációjához járulnak hozzá erősen a település központban található játszótér, melyet az Önkormányzat saját költségén készíttetett 2015. évben. Állapota folyamatosan felújításra szorul, tekintettel arra, hogy a bekerítés és a Polgármesteri Hivatalon található kamerák sem gátolják meg a rongálókat. Többször történt már teljes felújítás a játékok tekintetében, de minden évben leamortizálják a játszótér teljes berendezését. Sajnos a jelenlegi önkormányzati anyagi helyzet nem teszi lehetővé a teljes játékcserét, a meglévő játékok felújítása pedig már nem vezetne eredményre, annyira tönkretették őket.

Egészségügy

Kántorjánosi Község Önkormányzata kiemelt feladatának tekinti a lakosság egészségét, az egészségtudatos életmódra való figyelemfelhívást, az egészségügyben dolgozókkal való folyamatos és rendszeres kapcsolattartást. Az egészségügy részéről érkező javaslatok meghallgatására a lakosságot érintő egészségjavító programok szervezésére kínáló lehetőségeket, programokat megragadjuk.

Szinte már hagyományosnak mondható, hogy rendezvényeinken kiemelt figyelmet fordítunk a rendszeres testmozgásra és az egészségtudatos életmódra való felhívásra. Nagyon jó együttműködést alakított ki önkormányzatunk a mátészalkai kórház keretein belül működő Egészségfejlesztési Irodával. Az iroda működése részese az önkormányzat rendezvényeinek, szűrővizsgálatokkal segíti a lakossági egészségszűrést. Az ép testben ép lélek koncepcióhoz igazodva lelki egészséget szolgáló, ingyenesen elérhető előadásokkal is segítik a lakosság mentális jólétét.

Ezen felül az önkormányzat 2018. évben sikeres pályázatának köszönhetően elindított egy ún. „Telep program Kántorjánosiban” elnevezésű projektet, melynek köszönhetően szintén számtalan egészségmegőrző, prevenciós tevékenység került már és kerül megvalósításra. A pályázatnak köszönhetően plusz egészségügyi vizsgálatokat tudunk elhozni a településre, ezzel is segítve a lakosság szolgáltatáshoz történő hozzájutását. A projektben összesen

7 mentor tevékenykedett, akik folyamatosan kapcsolatban voltak a bevont személyekkel, akiknek a száma 192 fő. A pályázat fenntartási időszaka, a mentoráltak figyelemmel kísérése a tavalyi évben véget ért, de ettől függetlenül folyamatosan próbáljuk segíteni a lakosságot, azzal, hogy különböző szűréseket helybe hozzuk, amire lehetőség nyílik. 2024. évben a Nyíregyházi Oktatókórházba szállítottuk a Roma Önkormányzat bevonásával a lakosokat, akik ingyenes tüdőszűrő vizsgálaton vehettek részt. 2023. évben nőgyógyászati, bőrgyógyászati, neurológiai szűrés került megszervezésre.

Községünkben az egészségügyi alapellátás biztosított. A családok háziorvosi ellátását dr. Fekete Ferenc vállalkozásban működteti, aki 1970. óta teljesít szolgálatot a kántorjánosi orvosi körzetben. Az elmúlt két évben számos egészségfejlesztő foglalkozás, koragyerekkori fejlesztéseket támogató programok, drogprevenciós és egyéb megelőzési programok, felzárkóztató programok, családi napok kerültek megszervezésre a projektnek köszönhetően, ami 2021. április 30. napjáig tartott. A programokban nem csak a bevont személyek vehettek részt természetesen részt, hanem igény szerint bárki. A pályázat ún. erfás részében megvalósította az Önkormányzat az ún. csillagházat és csillagpontot. A csillagház ad helyet a különböző programok megvalósításának. A csillagpont lehetőséget biztosít mindenki számára a mindennapi tisztálkodásra, mosási, szárítási lehetőség ingyenes használatára.

Házi orvosi ügyeleti ellátás tekintetében az Önkormányzat tagja a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulásnak. A házi orvosi ügyeleti ellátás keretében történnek a napi munkarenden kívül bekövetkező sürgősségi esetekben a beteg vizsgálatával, egészségi állapotának észlelésével, alkalomszerű és azonnali sürgősségi beavatkozások elvégzésével, fekvőbeteg-gyógyintézetbe történő sürgősségi beutalásával kapcsolatos feladatok ellátása. A központi ügyelet ellátási területe 21 településre terjed ki. 2017. februárjától a központi orvosi ügyelet átszervezésre került. A házi orvosi ügyelet településenkénti beosztását vezették be.

2023. március 1-től az egész országban átszervezésre került az ügyeleti alapellátás. Megyénkben azóta az ügyeleti alapellátást az Országos Mentőszolgálat látja el. Ez egy egységes, két elemből álló betegközpontú rendszert jelent: házi orvosi ügyeleti ellátást és sürgősségi ügyeletet. Az egységes ügyeleti telefonszám inntől kezdve a vármegyénkben a 1830. Házi orvosi ügyelet igénybevehető hétköznap 16:00 – 22:00 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 08:00 – 14:00 óra között. A sürgősségi ügyeleti vagy mentőellátás igénybevehető hétköznap 22:00 – 08:00 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 14:00 – 08:00 óra között.

Házi gyermekorvosi ügyelet kimondottan már nem működik Mátészalkán, alapvetően a gyermekügyelet már csak Nyíregyházán az Oktatókórházban van.

Mátészalka Város Önkormányzatának köszönhetően 2024. márciusától Mátészalkán is megszervezték a gyermekorvosi ügyeletet, ami hétvégén és ünnepnapokon reggel 8 órától délután 14 óráig vehető igénybe a régi gyermekosztály helyén a Kórházban. Hétköznapokon a központi ügyeletben látják el a gyermekeket.

Kántorjánosi Község Önkormányzata a Társulási megállapodásnak megfelelően lakosságszám arányában köteles fizetni az éves társulási díjat, amely tagdíj biztosítja azt, hogy a kántorjánosi lakosság ellátásra kerüljön a mátészalkai ügyeleten.

A fogorvosi ellátást ellátási szerződés keretében Hodász körzetben tudjuk a lakosoknak biztosítani.

2023. július 1. napjától a védőnői feladatellátás biztosítását a kormány döntése alapján a Nyíregyházi Oktatókórház biztosítja. A feladat ellátása érdekében az Önkormányzatnak át kellett adnia ingyenesen a védőnői feladatellátást biztosító épületet és az abban lévő felszereléseket, berendezéseket. A védőnői feladatokat Halászné Soltész Mónika látja el továbbra is a településen.

A védőnő feladata a nők (várandós, gyermekágyas anyák), a gyermekek (újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig) és az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermekek gondozása, ellátása, a családgondozás. A védőnő látja el az iskolában és az óvodában is a védőnői feladatok elvégzése, az oktatási intézményben történő tanulók ellátása.

2014. évben került átadásra az Egészségház, melynek funkciója az egészségügyi alapellátás színvonalas működtetését kívánja elősegíteni. Az európai uniós forrásból felújított és bővített épületkomplexum jelentős eszközberuházással párosodott, mely kiterjedt mind a házi orvosi, mind a védőnői szolgálat fejlesztésére. A pályázat nem csak az épület megvalósítására terjedt ki, hanem a mindennapi feladatellátáshoz szükséges modern eszközök beszerzésére is. Településünkön továbbra is üzemel a fiókgyógyszertár, amely jelenleg délután 14:00 órától biztosítja nyitvatartását.

	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év
Háziorvosi betegforgalom (rendelőben megjelentek és rendelőn kívüli esetek)	14 031	12 660	13 816	13 900	14 520
Háziorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek	13 961	12 642	13 596	13 550	14 190

Szociális ellátás

Kántorjánosi Község Önkormányzata 2013.01.24.-én hozta létre a Kántorjánosi Gyermekjóléti és Szociális Intézményt, mely intézmény keretében látja el a szociális, gyermekjóléti körébe tartozó kötelező feladatait. Az Intézmény a szociális ellátások közül a gyermekétkeztetést, szociális étkeztetést, **házi segítségnyújtást, a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást** a látja el. A közalkalmazottak rendelkeznek a munkakörhöz szükséges szakképesítéssel.

A **szociális étkeztetés** keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri étkezéséről kell gondoskodni, akik önmagukat, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Étkeztetésben kell részesíteni azokat az igénylőket, akik különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt arról más módon nem képesek gondoskodni. Az ebédet az Önkormányzati tulajdonban lévő ebédlőben készítik el. A főzőkonyhát szolgáltatási szerződés keretében Dinkó Pálné egyéni vállalkozó üzemelteti, a képviselő-testületi döntésnek megfelelően. Az igénylők nagy része nem kér helyben fogyasztást, hanem a kérelmező lakására történő kiszállítással biztosítja az Önkormányzat.

A **házi segítségnyújtás** olyan gondozási forma, amely az ellátást igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. Az intézményben jogviszonyban lévő szociális gondozó feladatainak ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy kliensének fizikai, mentális, és szociális szükséglete biztosított legyen. A szociális gondozást a kliens saját környezetében, korának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességek fenntartásával és fejlesztésével kell biztosítani. A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet, mely alapján meg kell állapítani, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. Az önkormányzat a megállapított gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni, de a gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható. Kántorjánosiban **3** gondozónő végez gondozást, melyet ingyenesen vehetnek igénybe a rászorulóknak.

A **családsegítés** a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** feladata, hogy hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésnek elősegítéséhez a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez.

	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év
Házi segítségnyújtásban részesülők száma	127	113	119	119	159	
Házi segítségnyújtásban részesülők száma önkormányzati intézményen keresztül	26	21	21	27	26	26
Szociális étkezésben						

részesülők	62	63	56	53	55	55
Családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma	1587	1179	1169	989	1035	901
Gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorúak száma	25	25	27	21	28	20

A Szociális és Gyermekjóléti Intézménynek helyet adó épület az önkormányzati épületek közül talán a legrosszabb állapotban volt. 2014. évben már próbált az önkormányzat pályázni az épület felújítására, de az akkori pályázatot elutasították.

2016. évben az Önkormányzat ismét pályázott az épület energetikai korszerűsítésére kiírt TOP-os konstrukcióban kiadott kiírásra és a kérelmet támogatásra alkalmasnak ítélték. Az intézmény teljes energetikai korszerűsítésen esett át, az uniós támogatásnak köszönhetően fűtőkorszerűsítés valósulhatott meg, így végre modern és gazdaságosabb rendszer kerülhetett kiépítésre. Teljes szigetelést kapott az épület, kicseréltük a nyílászárókat, és megvalósulhatott az akadálymentesítés. Napelemek segítik az intézményben történő energiaellátást.

A Képviselő-testület a jogszabályi kötelezettségének eleget téve 2015. február 28-ig megalkotta helyi rendeletét a települési támogatásokra vonatkozóan. A helyi rendelet szerint lehetőség van rendkívüli, a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, a gyógyszer-kiadások viseléséhez eseti jelleggel, köztemetés, a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére települési támogatások igénybevételére. A támogatási forma kiépítésének rendszere az önkormányzatokra volt bízva, most először. Egy kötelező elem került a magasabb szintű jogszabályban kikötésre, a rendkívüli települési támogatásra vonatkozó kötelezettség. Az új modellben a települések adóerő-képesség arányában egy összegű állami támogatást kaptak az Önkormányzatok, mellyel saját maguk által kialakított rendszerben kell gazdálkodniuk.

Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC törvény 2. sz. mellékletének II. pont 21. pontja tartalmazza a „települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak egyéb támogatása” előirányzatát, mely szerint az állam a központi költségvetésből, a 35 000 forint egy lakosra jutó adóerő-képesség alatti települési önkormányzatok egyes szociális jellegű feladataihoz járul hozzá.

Kántorjánosi adóerőképessége 10 734 Ft egy lakosra számolva.

A szociális ellátások a következőképpen alakultak:

Megnevezés	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Alanyi jogon megállapított ápolási díjban részesítettek évi átlagos száma (fő)	13,49	22,79	20,73	22,79	26,79
Alanyi jogon megállapított ápolási díjra felhasznált összeg (1000 Ft)	7251,0	13195,0	12407,0	14563,0	17406,0
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek átlagos létszáma	18,58	14,16	14,00	13,28	9,58
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra felhasznált összeg (1000 Ft)	7150,0	5362,0	5092,0	4315,0	4418,0
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (fő)	116,55	84,38	132,16	123,19	75,73
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra felhasznált összeg (1000 Ft)	33566,0	23086,0	36158,0	33704,0	20720,0
Gyermekek otthongondozási díjában részesítettek havi átlagos száma (fő)	6	3,25	3,00	3,78	4,82
Gyermekek otthongondozási díjára felhasznált összeg (1000 Ft)	5858	4989	5286	9053	13410
Időskorúak járadékában részesítettek évi átlagos száma (fő)	13,98	13,37	15,86	16,57	13,30
Időskorúak járadékára felhasznált összeg (1000 Ft)	4795	911	5712	6355	6391
Közügyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon) (fő)	157	129	146	152	166
Köztemetések száma (eset)	1	1	0	0	0

Köztetésekre felhasznált összeg (1000 Ft)	208	102	0	0	0
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (fő)	220,50	201,00	214,00	205,00	198,00
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre felhasznált összeg (1000 Ft)	2839	2578	2737	2631	2533
Települési támogatás részesültek (pénzbeni és természetbeni) (fő)	928	823	699	635	494
Települési támogatásra felhasznált összeg (pénzbeni és természetbeni, 1000 Ft)	23933	19959	19077	15987	12732
Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	1319	1382	890	1371	1309
Egyéb önkormányzati támogatásra felhasznált összeg (pénzbeni és természetbeni) (1000 Ft)	11559	21603	12596	16631	21384

A települési támogatásokat az elmúlt időszakhoz viszonyítva alakította ki a képviselő-testület, de folyamatos a felülvizsgálata a helyi igények figyelembevétele mellett.

Közétkeztetési alaptevékenység

Kántorjánosiban 1 főzőkonyha és 2 tálaló (melegítő) konyha működik jelenleg. A főzőkonyha üzemeltetése feladatellátási szerződés útján valósul jelenleg meg.

Ellátási kör:

kántorjánosi óvodás gyermekek és óvodai alkalmazottak
kántorjánosi általános iskolás gyermekek és iskolai alkalmazottak
szociális étkezők
szünidei étkezők
kántorjánosi vendég étkezők

Tálalókonyhák:

Óvoda tálalókonyhája

Általános Iskola tálalókonyhája

Kántorjánosi Község Önkormányzatának tulajdonában álló konyha és ebédlő jelenlegi felszereltségével 18-20 éve üzemel. Az elavult berendezések korszerűsítésére a költségek csökkentése, az ellátás színvonalának javítása és a kiszolgált ételek minőségének, választékának javítása érdekében forrást kell biztosítani. A beruházás során szükséges lenne a légtechnikai megoldások átalakítására, korszerűsítésére. Az elavult vagy esetleg elromlott konyhagépek lecserélésére, a jelenlegi előírásoknak megfelelő eszközök, berendezési és felszerelési tárgyak beszerzésére is szükséges lenne forrást biztosítani. Az elsődleges cél az üzembiztos működés feltételeinek elősegítése, hiszen a gyermekétkeztetés mellett meghatározó tevékenységünk a szociális étkeztetés nyújtása, mely felelősséget ró az Önkormányzatunkra.

A konyhai kapacitás felülvizsgálatát a korszerűsítés során vizsgálni kell, a jelenleg üzemelő főzőkonyha és a tálalókonyhánál, meg kell teremteni a lehetőséget egy korszerű, a teljes ellátást biztosító főzőkonyha kialakítására.

Településüzemeltetés

4.7.1.1. Közterület-fenntartás

Jelenleg az Önkormányzat végzi Kántorjánosi útjainak, egyes járdáinak gépi, kézi úttisztítását, azok téli síktalanítási és hóeltakarítási munkáit, valamint az illegális személtalrakók által elhelyezett hulladékok szeméttelrepre történő szállítási munkálatait.

A fenntartásba be nem vont, de a közigazgatási határon belül illegálisan elhelyezett hulladék összegyűjtését és lerakóra történő szállítását a közfoglalkoztatási program keretében a közhasznú munkások végzik.

A megszokott magas színvonalú köztisztaság fenntartása érdekében a közeljövőben szükségessé válhatnak módosítások, hogy tartani és – ahol szükséges – emelni tudjuk a színvonalat.

Célszerű lehet a területi felosztás elvén alapuló közterület üzemeltetési rendszer újragondolása a következő időszakra.

A zöld területek, parkok köztisztasági feladatai hasonlóak az egyéb területeken végzendő feladatokkal. Gazdaságosabban szervezhetőek feladatok, ha egységes szemlélet alapján, egy időben történnek. Ezzel jelentős anyagi

forrás is megtakarítható, kisebb munkaerő ráfordítás mellett. A közmunka program során jelentős munkaerő állhat rendelkezésre, amely megfelelő szakmai irányítás és felügyelet mellett kiválóan alkalmazható a köztisztasági feladatok magas színvonalú eléréséhez. Ahhoz, hogy valóban hatékonyan lehessen kihasználni a közmunka lehetőségeit, jelentős eszköz állomány fejlesztés szükséges a szállítójárművek darabszámát és típusát illetően. A feladatok biztonságos teljesítése érdekében a köztisztaság fenntartása során alkalmazott géppark fiatalítása, cseréje folyamatos feladat. A megfelelő műszaki állapotban lévő járművek, korszerű gépek alkalmazásával a környezet terhelése csökkenthető, nagyobb tisztaság érhető el, mindemelett a lakossági igények is gyorsabban, rugalmasabban kielégíthetők.

A megnövekedett forgalom megköveteli a korszerűbb, nagyobb igénybevételnek is ellenálló eszközök alkalmazását, azok számának gyarapítását. Különösen igaz ez a nagy befogadó képességű, esztétikus, törés biztos köztéri hulladékgyűjtő edényekre. Minden nagyobb közlekedési csomópontban, megállóhelyen célszerű az ilyen eszközök telepítése, megfelelő üritési gyakoriság alkalmazás mellett. Az elhasználdott, megsemmisült gyűjtők folyamatos cseréje szükséges. Jelentősen csökkenthető a környezeti terhelés, ha a környezetvédelem igényeihez jobban igazodó korszerű anyagokkal történik a téli síktalanítási munkálatok elvégzése. Gazdasági lehetőségeinket is figyelembe véve a bevezetett termékek tesztelése folyamatos. Fel kell, hogy készüljünk arra is, hogy a magasabb színvonalat elérni csak megfelelően képzett szakember állománnyal lehetséges.

4.7.1.2. Településtisztaság, hulladékgazdálkodás

A településtisztaság fejlesztése során az alábbi területek működésének újragondolása látszik célszerűnek. 2015. január 1-jétől a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény szerint a települési önkormányzat köteles gondoskodni az elkülönített hulladékgyűjtési rendszer helyi feltételeinek megszervezéséről. A gyűjtési rendszer fejlesztése folyamatos a törvényi előírások és a lakossági igények figyelembevételével. Megfelelő szakmai irányítás és felügyelet mellett a közmunka program során rendelkezésre álló akár jelentős mennyiségű munkaerő, kiválóan alkalmazható a településtisztasági feladatok magas színvonalú ellátásához. A feladatok végzése során elsősorban a betanított, nem szakirányú feladatok végzésénél vehető igénybe az ilyen jellegű munkaerő. Ahhoz, hogy valóban hatékonyan lehessen kihasználni a közmunka lehetőségeit, jelentős eszköz állomány fejlesztés szükséges, a szállítójárművek darabszámát és típusát illetően.

Az Országgyűlés az Európai Unió elvárásait is szem előtt tartva alkotta meg a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényt, a környezet és az emberi egészség védelme, a környezetterhelés mérséklése, a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás, az erőforrás-felhasználás hatásainak csökkentése, hatékonyságának javítása, a hulladékképződés, illetve a képződő hulladék káros hatásainak megelőzése, mennyiségének és veszélyességének csökkentése, továbbá a használt termékek újrahasznosítása, a fogyasztási láncban szereplő anyagok termelési-fogyasztási körforgásban tartása, valamint a hulladék minél nagyobb arányú anyagában történő hasznosítása és a nem hasznosuló, vissza nem forgatható hulladék környezetkímélő ártalmatlanítása érdekében.

4.7.1.3. Köztemető fenntartás

A jelenleg folyamatban van a kántorjánosi köztemető üzemeltetésére vonatkozó pályázati felhívás lebonyolítása. A Paróczai Kft.-vel megkötött kegyeleti szerződés 2023. november végén lejárt, új szerződés megkötésére nem került sor, vagyis jelenleg érvényes szerződés nélkül üzemelteti a Paróczai Kft. az önkormányzati temetőt.

Sajnos a köztemetőnk infrastruktúrája folyamatosan öregszik a folyamatos fenntartás ellenére is, a rendelkezésre álló temetési helyek száma csökkent, így az elkövetkező években parcellakialakítás és ehhez kapcsolódó infrastruktúra kialakítása szükséges. A jelenlegi temetkezési szokások alapján a kántorjánosi köztemető kapacitása nem elégséges, ezért elengedhetetlen a bővítés. A temetkezés folyamatosan alakul a mindenkori igényeknek megfelelően, ami azt jelenti, hogy a temetővel, a szolgáltatással kapcsolatban támasztott igények is változnak, melynek a településünk is meg kíván felelni. Az urnás temetésekkel kapcsolatos igények száma lassú emelkedést mutat, továbbra is a koporsós temetések száma a jelentősebb. Jelenleg egy urnafal áll rendelkezésre, szükséges a jövőben ezt a lehetőséget is bővíteni, újabb falakat építeni. Az urnás temetési igények csak korszerű urnatárolók, urnafalak, esetlegesen egy hamuszóró kegyhely megépítésével valósulhatnak meg.

A víz-és csatornahálózat elöregedett, nem a jelenlegi és elsősorban nem a jövőbeli igények kiszolgálására tervezték, rekonstrukciója a működő köztemetőben elengedhetetlen. A köztemető aszfaltborítású úthálózattal való lefedettsége nem kielégítő. A temetői utak felújítása, fejlesztése a temető bővítésével párhuzamosan rendszeresen szükségsszerű.

A közköltéses temetés bevezetésével, illetve a demográfia alakulása miatt az ilyen jellegű igények (bár ezt még számszerűsíteni nehéz) növekedése várható, közköltéses temetkezési parcella kialakítása szükséges. A növényrekonstrukció terén az elkövetkező években a főutak mentés esedékes növénytelepítések lesznek az elsődleges feladatok, szem előtt tartva a temetőbe érkező látogatók igényeit.

4.7.1.4. Bérlakások kezelése

Az önkormányzati tulajdonú bérlakások, és a nem lakás céljára szolgáló hasznosítható épületek, ingatlanok kezelése szintén a Polgármesteri Hivatal feladata. Az önkormányzati bérlakást igénylőkről a polgármester vezet nyilvántartást, mely nyilvántartás minden évben felülvizsgálatra, aktualizálásra kerül. A lakásbérlők kiválasztása a képviselő-testület feladatkörébe tartozik. A bérlakás állománnyal kapcsolatos tervezett cél a megvalósulás felé halad, hiszen a nem

fizető bérlőkkel szembeni következetes fellépéssel a felhalmozott hátralék nagysága, arányában nem nőtt. A Hivatal egyik köztisztviselője van megbízva azzal a feladattal, hogy folyamatosan nyomkövesse a bérlőkkel kapcsolatos közüzemi költségek teljesítését, erről nyilvántartást vezet, és mind a lakbért, mind a közüzemi díjakat nem fizetőkkel szemben folyamatos fizetési meghagyások kerülnek kiküldésre, illetve a bérlakás kiürítése iránti felszólítás kerül kiküldésre. A bérlőkkel közjegyző előtt tett egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat kerül kiállításra, amellyel a bérlő kötelezettséget vállal arra, hogy tartozás esetén az ingatlanból ki kell költöznie. Ezzel elkerülhető a bírósági eljárás megindítása, mivel ezzel a nyilatkozattal maga a bérlő vállal kötelezettséget, ezáltal tartozás esetén azonnal kiköltöztethető. A minél hatékonyabb lakásgazdálkodás érdekében, a bérlő köteles a kezelő számára a lakásbérleti szerződésben, a közüzemi szolgáltatói szerződésben foglalt díjfizetési kötelezettség teljesítéséről minden hónapban bemutatni a fizetett csekket, továbbá a kezelő számára a lakás rendeltetésszerű használatának évenkénti ellenőrzését biztosítani.

Továbbra is célként lehetne megfogalmazni, a fenti feladatok napról-napra történő következetesebb végrehajtását, a szorosabb nyomkövetést, mellyel még hatékonyabban lehetne a nem fizetők számát visszaszorítani.

Önkormányzati Hivatal

A Kántorjánosi és Nyírdersz Önkormányzatok Körjegyzői hivatala 2013. február 28. napjával került megszüntetésre a képviselő-testület 22/2012. (II.14.) számú határozatával, mivel megállapításra került, hogy a Kántorjánosi és Nyírdersz Önkormányzatok Képviselő testületei által létrehozott Körjegyzőség a Magyarország Helyi Önkormányzatokról szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény 85.§ (1) bekezdésében meghatározott jogszabályi feltétel hiánya miatt tovább nem működtethető.

A jelenleg önállóan működő hivatal feladatai továbbra is elsősorban az államigazgatási és közigazgatási ügyek döntésre való előkészítése és végrehajtásával kapcsolatos tevékenység. A Hivatal tárgyi feltételei biztosítottak. A munkakörre előírt szakképesítéssel a dolgozók rendelkeznek.

Foglalkoztatás

A 2025. január havi statisztikai adatok alapján a lakónépesség 66 %-a a munkaképes korú korosztályhoz tartozik. 2023. évben is hasonló volt a munkaképes korú korosztályhoz tartozók száma, akkor ebből a regisztrált munkanélküliek száma 234 fő. A munkanélküliség a községben meghaladja a 18 %-ot, amely jelentősen meghaladja a megyei és az országos értéket is. A községben a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat.

Megnevezés	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközzel támogatottak száma (fő)	172	185	149	142	107
Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	238	263	255	214	234
Legfeljebb 3 hónapja nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	0	0	0	85	123
180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	109	126	156	129	111
Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	43	66	100	75	63
Általános iskola 8 osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	44	41	33	23	31
Általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	149	165	170	147	147
Szakmunkás végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	26	25	23	18	24
Szakiskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	5	9	7	8	8
Szakközépiskolai, technikumi, gimnáziumi végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	14	23	22	17	23
Főiskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	0	0	0	1	1
Fizikai foglalkozású nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	233	250	247	203	223
Szellemi foglalkozású nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	5	13	8	11	11

Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (fő)	29	33	35	28	19
Nyilvántartott megváltozott munkaképességű álláskeresők száma (fő)	8	9	8	8	8
Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	120	154	187	143	121
Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott állask. sz. (fő)	35	41	40	48	51
Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott állask. sz. (fő)	85	113	147	95	70
Közfoglalkoztatottak száma (fő)	130	145	142	138	106

V. KÖRNYEZETI ÁLLAPOT

A településfejlesztési koncepció kulcskérdése a kitörési pontok megtalálása. Kitörési pontnak a település jövőjét legnagyobb mértékben meghatározó, fejlődését leginkább elősegítő adottságokat nevezzük. Ennek megtalálása és a településfejlesztési koncepció középpontjába való állítása a sikeres településfejlesztés titka.

- A község kitörési irányai a településközpont környezetminőségének és arculatának, valamint komfortosságának folyamatos fejlesztése és a településmag formálása, mely az itt élők és az idelátogató vendégek számára egyaránt megelégedettséget és jó közérzetet eredményez.

- Turisztikai programok fejlesztése jelenthet kitörési pontot a település számára. A Vajai tó és természeti környezete, az ide kapcsolható ökoturizmus és a természetjárással kapcsolatos programok, valamint a vadászturizmus fellendítése is kitörési pontként jelentkezhetne.

- A mezőgazdasági terület, ezen belül az ültetvényes gyümölcsstermesztés fejlesztése. A feldolgozásra épülő fejlesztési lehetőségek.

- Az önkormányzat tulajdonában álló jelentős mértékű szántó területek alkalmasak állattartásra, mely hozzájárulna az önfenntartó önkormányzat megvalósításához. Az állati termékek feldolgozása szintén egy lehetőség lenne a gazdaság fellendítésére.

- Az említett kitörési pontok megvalósítását nehezítik a kedvezőtlen hatású környezeti tényezők. A település az ország legelmaradottabb régiójában található. Az egy főre jutó vásárlóerő a legalacsonyabbak, közé tartozik. Nem áll rendelkezésre forrás a fejlesztések finanszírozására.

- A munkaerő alacsony képzettségű, amire a lakosság összetételéből is következtetni lehet.

- A többségben élő roma kisebbség megélhetési gondjait is szükséges kezelni.

VI. AZ ELŐZŐ CIKLUSBAN MEGVALÓSULT FEJLESZTÉSEK

Megvalósult fejlesztések

Fejlesztés megnevezése	Összege (Ft)	Megvalósítási időszak
Biztos Kezdet Gyerekház létesítése Kántorjánosiban (uniós forrás)	39 990 570	2018.03.01.- 2022.06.30.
Telep program Kántorjánosiban	199 744 869	2018.03.01.- 2021.04.30.
Kántorjánosi Község Önkormányzati épületeinek energetikai korszerűsítése	133 434 050	2016.06.01.- 2019.01.29.
Kántorjánosi Sportöltöző energetikai szempontú korszerűsítése	23 771 654	2017.09.01.- 2019.01.29.
Telep program Kántorjánosiban (ERFA)	196 050 000	2018.12.01.- 2020.12.29.
Közösségi rendezvényter kialakítása Kántorjánosiban (hazai forrás, Magyar Falu Program)	4 319 925	2019.08.01.- 2019.09.16.
Biztos Kezdet Gyerekház létesítése Kántorjánosiban (ERFA) (uniós forrás)	15 000 000	2019.10.01.- 2021.01.29.
Mátyás Király utca szilárd burkolatának felújítása (hazai forrás, Magyar	26 767 565	2020.

Falu Program)		
Felelős Állattartás Kántorjánosiban (hazai forrás, Magyar Falu Program)	1 492 000	2021.09.01.- 2022.08.31.
Kulturális ágazatot érintő bérfejlesztés támogatása (haza forrás)	705 120	2022.01.01.- 2022.12.31.
Biztos Kezdet Gyerekház működésének finanszírozása (hazai forrás)	4 435 086	2022.07.01.- 2022.12.31.
Önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatás (hazai forrás)	9 490 075	2022. év
Biztos Kezdet Gyerekház működésének finanszírozása (hazai forrás)	10 290 840	2023.01.01.- 2023.12.31.
Fitten frissen Kántorjánosiban (hazai forrás, Magyar Falu Program)	5 519 970	2023.01.01.- 2023.12.31.
Önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatás (hazai forrás)	11 245 850	2023. év
VI.Kántori Jánoskodás Kántorjánosiban (hazai forrás, Leader)	9 999 984	2023.08.26.
Biztos Kezdet Gyerekház működésének finanszírozása (hazai forrás)	11 504 840	2024.01.01.- 2024.12.31.
Önkormányzatok rendkívüli támogatása (hazai forrás)	846 370	2024.
Önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatás	10 807 700	2024. év
Biztos Kezdet Gyerekház működésének finanszírozása (hazai forrás)	12 054 000	2025.01.01.- 2025.12.31.

Jelenleg 1 db pályázat megvalósítása van folyamatban, amely pályázatban 63 401 238 Ft-ot nyert az Önkormányzat a 0132/3. hrsz.-ú külterületi út szilárd burkolattal történő ellátása kapcsán. A pályázat 2021. évben került beadásra, a megvalósítása elhúzódik, tekintettel arra, hogy az útszakaszon több olyan létesítményt kellene megvalósítani, amelyre nem elegendő a pályázatban megítélt forrásösszeg.

A Polgármesteri Hivatal dolgozói folyamatosan figyelemmel kísérik a pályázati kiírásokat, minden lehetőséget igyekezünk megragadni, minden alkalmas pályázatra beadjuk a kérelmünket.

Aktuális pályázati felhívás jelenleg a Magyar Falu Program keretében került meghirdetésre, falusi civil szervezetek részére. Látókörünkben lévő civil szervezet a Polgárőrség. A pályázat gépjármű beszerzésére, vagy ingatlan felújítására, illetve kulturális programok megvalósítására irányuló pályázati lehetőséget biztosít.

VII. A TELEPÜLÉS JELENLEGI ÁLLAPOTÁBAN MEGLÉVŐ GYENGE ÉS ERŐS PONTOK

Erősségek: • Közúton viszonylag jól megközelíthető • Energia ellátás megoldott • Kiepítet szennyvíz-, és gázhálózat van • Jelentős a potenciális munkaerő jelenléte • Az iparosítás hiánya miatti érintetlenség	Gyengeségek: • Alacsony iskolázottsági, képzettségi szint • A gazdaság alacsony szintje, • Alacsony jövedelmi viszonyok • Alacsony foglalkoztatottság • Kevés a magasan képzett munkaerő • Tőke hiány • Alacsony vállalkozói aktivitás • Magas a romák aránya
Lehetőségek: • EU-s fejlesztési pályázati források igénybevétele • Növekszik a falusi turizmus iránti igény,	Veszélyek: • Nagyobb települések árnyékában a kitörési pontok nem érvényesülnek

• Helyben termelt termékek helyben feldolgozása • Szolgáltatások körének bővítése • Megépülő M-3 autópálya hatása	• A képzett munkaerő lakhelyelhagyása • Bizonytalan piac • Anyagi erőforrások szűkössége
---	--

VIII. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

Az előző fejezetekben a helyzetelemzés és értékelés feltárta a település jelenlegi helyzetét, a leglényegesebb szükségleteket és a fontosabb problémákat. Ezen túl a helyzetértékelés eredményeként felszínre kerültek a gyenge és erős pontok, valamint a lehetőségek és az esetleges veszélyek, melyek alapvetően determinálhatják a további fejlesztési elképzeléseket.

A stratégiai helyzetelemzésre alapozva ennek a fejezetnek elsődleges célja a stratégiai fontosságú települési sajátosságok, környezeti tényezők bemutatása és az önkormányzat által kötelezően ellátott és önként vállalt feladatainak az ismertetése. Az ezekből fakadó előnyökre támaszkodva meg kell határozni a konkrétan megvalósítani kívánt fejlesztési stratégiát. A stratégiai irányvonalak figyelembe vételével az alapján **három stratégiai cél** képezhető le.

A kialakított **stratégiai célok** a következők:

- Foglalkoztatási lehetőségek bővítése
- Munkaerőpiaci részvétel növelése
- Minőségi társadalmi és természeti környezet biztosítása
- Szolgáltatások körének bővítése

A település fejlesztési elképzelések a településfejlesztési koncepcióra is épül. Az önkormányzati feladatellátások a korábbi időszakról eltérően saját magunk látjuk el, társulási formák igénybevétele nélkül.

2015. évben csatlakozott Önkormányzatunk a Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás, illetve a Leader csoporthoz annak reményében, hogy a településfejlesztés a társulási formában történő pályázatok útján hatékonyabban és nagyobb mértékben segíti elő községünk fejlesztését.

Mindkét szervezethez történő csatlakozás hozott hasznot a településnek. A Leader csoporton keresztül több pályázatot sikerült elnyernünk, melyekkel lehetőségünk volt a település kulturális életét fellendíteni. A Kántori Jánoskodás elnevezésű legnagyobb rendezvényünk az utóbbi időben ezen forrásból tudott megvalósulni. Az Önkormányzat önerőből csak kisebb rendezvény megvalósítását tudta volna csak eszközölni.

IX. KÁNTORJÁNOSI HOSSZÚ TÁVÚ JÖVŐ KÉPE

Átfogó cél:

Kántorjánosi. mint dinamikusan fejlődő község agrárgazdasága kiemelkedővé válik, önkormányzat által nyújtott szolgáltatások bővülnek, modern közszolgáltatásokat biztosít, valamint esztétikus, élhető településképpel rendelkezik.

Ez magába foglalja a következő eredményeket:

- A település egy kiemelkedő agrárgazdasági központot tud kiépíteni, melyhez rendelkezik a megfelelő közlekedés-földrajzi alapfeltételekkel.
- az önkormányzat által nyújtott szolgáltatások bővítésével a település lakosságának segítése,
- új területként megjelenik az állattartás, mely a későbbiekben egy feldolgozó üzem létesítésével munkaerőpiacot teremt
- A település a kedvező földrajzi fekvését kihasználva népszerű vadász turizmus kerül kiépítésre
- a nagy létszámú, hagyománytisztelő romalakosság bevonásával a roma kultúra felemelése
- Esztétikus településközpont jelenléte, élhető község kialakítása.
- a település tereinek kialakítása

- a település egészére vonatkozóan esztétikus, élhető környezet megteremtése

A fenti célkitűzéseket a település közép - hosszú távon, hozzávetőlegesen 10-15 év alatt tervezi elérni.

A megvalósítás projektekre bontása érdekében ezen átfogó célkitűzés tematikus célokra lett lebontva.

a. Tematikus célok:

Kántorjánosi község az alábbi célokat emelte ki a következő 10 éves időtávra. Ezek mindegyike a már fent említett átfogó célt szolgálja, valamint további alcélokra, és az egyes településrészek esetében projektekre, illetve projekt-csoportokra bonthatók.

i. Gazdaságélénkítés, turizmusfejlesztés

Célja a foglalkoztatottsági helyzet mérséklése, javítása. Elsődlegesen azonban a beruházás élénkítés tekinthető kiemelt fontosságúnak. Kántorjánosi esetében lehetőség mutatkozik a település kereskedelmi – gazdasági szerepének erősítésére, hiszen ezt földrajzi fekvése és jelenlegi iparosítás miatti érintetlensége is lehetővé teszi. Ugyan így lehetőség mutatkozik helyben előállítandó termékek piacának létrehozására is, melynek legfőbb támaszai az önkormányzat ingatlanjainak nagy létszáma, területeinek adottságai. Mivel jelenleg a településen a legnagyobb foglalkoztató szervezet az Önkormányzat a közfoglalkoztatási projektek kapcsán, ezért mivel a humán erőforrás adott, célszerű a közfoglalkoztatási programokban már megcélozni olyan típusú támogatásokat, amelyek a későbbiekben elősegíti a munkaerőpiac bővítését, és tartós, állandó foglalkoztatást segíti elő. Ilyen projekt jelenleg a savanyító üzem létrehozása, de a jövőben tervben van az állattartási program beindítása, mivel az önkormányzat nagy területű legelővel rendelkezik, ezért az állattartáshoz szükséges legfontosabb eszköz már rendelkezésre áll. Folyamatban van egy uniós pályázat beadása, amelynek célja egy vagy több baromfifeldolgozó telep létrehozása. Ezáltal kívánjuk elősegíteni a munkanélküliség csökkentését, illetve a szolgáltatás bővítését, és a gazdaság élénkítést. A meglévő gazdasági telephelyekre és kiépített infrastruktúrára alapozva a rendelkezésre álló munkaerőt kihasználva további, a szélesebb spektrumon mozgó ipari-gazdasági területek beépítését, felhasználását kell kihasználni.

Erősíteni kell a helyi vállalkozásokat, ennek érdekében tovább kell ösztönözni a helyi termékek és szolgáltatások fogyasztását, amelyet elősegíthet például pályázatból megépíthető piac.

A település fejlődésének egyik fontos tényezője a települési közlekedés fenntartható fejlesztése is, a környezetbarát mobilitás feltételeinek megteremtése, például elektromos töltőállomás létesítése. Fontos szempont a lakosok munkába való eljutása (vidékről és a településen belülről egyaránt)

Az elmúlt években elindult a környező településeket érintő külterületi kerékpárutak kiépítése (Járm, Kocsord, Nyírcsaholy, Nyírmeggyes, Vaja), és folyamatban vannak további utak kiépítése. (pl. Ópályi). Pályázati lehetőségeket kell keresni, hogy Kántorjánosi is be tudjon csatlakozni ezen közlekedési forma fejlesztéséhez.

Fontos továbbá a fenntartható közösségi közlekedés beindítása a településen, a kerékpáros és a gyalogos közlekedés feltételeinek fejlesztése, a munkarendhez igazodó közlekedésszervezés. Fontos, hogy a közlekedési hálózat fejlesztése a fenntartható mobilitást szolgálja.

A közlekedésből és a térségi potenciálból adódó előnyökre építve e célhoz sorolható a helyi turizmus fejlesztése, mely a vadállomány miatt közvetlenül a településen lehetséges, míg a falusi turizmus infrastrukturális támogatása szintén a településen oldható meg, miközben hatását a kistérségre is kifejti. A vajai tó szintén egy turisztikai kitérési pont lehet a település számára. A roma kultúra településünkön még él, a roma nemzetiség használja nyelvezetét, hagyományait, kultúráját, hagyományos ételeiket. A roma közösség beintegrálódása a magyar kultúrába Kántorjánosiban ebből a szempontból nem történt meg, a roma kultúra kiemelkedően fontos szerepet tölthet be a községben, hiszen a roma nyelv használata is ritkának mondható a térségben, viszont a Kántorjánosiban élő roma családok hétköznapi nyelvhasználata a roma nyelv.

A célkitűzésen belüli prioritások:

- Gazdaságfejlesztési koncepció és vállalkozásélénkítő program kidolgozása a biotermelés, a beszállítói ipar fejlesztésének, a nagyobb hozzáadott értéket képviselő termék-előállításnak szem előtt tartásával.
- Az idegen forgalom fejlesztése, a kapcsolódó térségi együttműködés intézményesítése.
- Humán erőforrás - program kidolgozása a fiatal értelmiség helyben tartásának elsődleges céljával, valamint a meglévő foglalkoztatás-struktúra flexibilizálásának növelése érdekében.
- Községi lakhatás feltételeinek javítása
- Új gazdasági területek előkészítése
- Kínálati telekpolitika kialakítása

ii. Élhető, esztétikus települési környezet kialakítása

A cél elsősorban közterület rendezés, az utak állapotának javítása, járdák kiépítése, közösségi terek kialakítása, valamint a forgalom szervezés újragondolása.

A tematikus cél prioritásai a következők:

- Településközpont felújítása
- Közterületek rendezése, utak burkolása, járdák kiépítése, fásítás
- Hagyományteremtő rendezvények meghonosítása
- Csatornázás, szennyvíz és hulladék-elhelyezés megoldása, belvízelvezetés
- Közúti forgalomterhelés mérséklése (zaj és levegőszennyezés csökkentése)
- A főter és díszterek rendezésével a gyalogos zóna növelése, a gyalogos felületek kialakítása, a főter településközpontias kialakítása. Ide tartozik a megfelelő rendezvényter kialakítása, mely egyúttal a turizmus fejlesztési célkitűzést is intenzíven támogatja.
- Zöldfelületek növelése
- Az épített környezet műszaki felújítása és korszerűsítése
- Épített környezet funkcionális gazdagítása
- Ellátási problémák, köztük a parkolási problémák megoldása
- Temető bővítés

iii. Fejlődő térség, dinamikus térségi központ

A cél elsősorban a település térségi szerepének megerősítését tartalmazza. Így szükségszerű az önkormányzati funkciók újraszervezése, újragondolása és a közszolgáltatások modernizálása.

A célkitűzés prioritásai:

- Köszolgáltatások fejlesztése, korszerűsítése, infrastruktúrájuk megújítása
- Civil szerveződések, valamint kiemelten ifjúsági szervezetek számára segítség nyújtása.

iv. Esélyteremtő község

Cél elsősorban a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek szegregációjának felszámolása, szociális gazdaság kialakítása.

A célkitűzés prioritásai:

- Szociális gazdaság lehetőségeinek figyelembe vétele
- Munkahelyteremtés, foglalkoztatás bővítése összhangban a gazdaságfejlesztő és vállalkozásélénkítő programmal, illetve annak szerves részeként való fejlesztés.
- Lehetőség biztosítása a roma kisebbség számára saját nyelvének és kultúrájának gyakorlására intézményesített formában is. Összefogás a Kisebbségi Önkormányzattal.

X. FEJLESZTÉSI ALAPELVEK

- a) A természeti környezet megőrzése
- b) A meglévő település arculatának megőrzése, továbbfejlesztése
- c) A természeti adottságokat figyelembe vevő fejlesztések kiemelten történő kezelése
- d) Az önkormányzat kötelező feladatellátásához kapcsolódó fejlesztések
- e) Meglévő intézménystruktúra fejlesztése, a kihasználtság javítása

Vannak olyan általánosítható alapelvek és értékek, melyek valamennyi település fejlődése szempontjából meghatározóak, mind a fejlesztési célok kitűzésekor, mind a konkrét fejlesztések tervezésekor és megvalósításakor. Ezek az elvek iránymutatóak lehetnek akkor is, amikor a rendelkezésre álló forrásokat kell elosztani a fejlesztési lehetőségek között.

Azokat a fejlesztéseket, amelyek nem felelnek meg ezeknek az elveknek, nem célszerű támogatni, illetve a programba felvenni.

XI. STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

Fejlesztési célok, elképzelések

- A választópolgárokkal, képviseleti és civil szervezetekkel, a nem önkormányzati gazdálkodó és más szervezetekkel együttműködve a község céljainak megfogalmazása és érvényesítése.
- Kiegyensúlyozott, a község működését, fejlesztését szem előtt tartó testületi tevékenység, ügyfélbarát, szolgáltató önkormányzati hivatal.
- Színvonalas közszolgáltatások nyújtása, igény és lehetőség szerinti fejlesztése, hatékony működtetése.
- Az önkormányzati vagyon jó gazdaként kezelése, hasznosítása, gyarapítása.
- Az úthálózat karbantartása, fejlesztése.
- Nyugodt, élhető élettér a falusias jelleg megtartása.
- A falu idegenforgalmi adottságainak jobb hasznosítása.
- A nehéz szociális helyzetben levők célirányos támogatása létfenntartásuk biztosítása érdekében /közfoglalkoztatás folyamatos szervezése, munkahelyteremtés támogatása/.
- Az Európai Unió-s források megszerzése.
- Az intézmények építési, felújítási, átalakítási kívánalmainak a feltárása, azok folyamatának meghatározása, ütemezése.

A megvalósítás mechanizmusa

A gazdasági program elkészülte önmagában még nem garancia arra, hogy a felvázolt célok meg is valósuljanak.

Az elképzelések megvalósításának az alapvető feltételei, amelyek a következők:

- a) A döntéshozók és a végrehajtásban résztvevők elkötelezettsége a kitűzött célok iránt.
- b) Szükséges dokumentumok, tervek megléte, engedélyek beszerzése
- c) Finanszírozás lehetőségei, források felkutatása, biztosítása

XII. LEHETSÉGES FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

A közszolgáltatások terén az önkormányzat mozgásterét behatárolja az a tény, hogy a kötelező feladatait mindenképpen el kell látnia. Ennek megfelelően a kötelező feladatok esetében a cél az, hogy minél minőségibb szolgáltatást minél költséghatékonyabban igyekezzen ellátni az önkormányzat. Ezek alapján a következő javaslatok fogalmazódtak meg:

Településüzemeltetés átszervezése

Mivel költségvetésünk egyik legkritikusabb tényezője a településüzemeltetési feladatok finanszírozása, ezért át kell gondolni, hogy milyen keretek között, milyen rendszerben valósítja meg a település ezeket a feladatokat. Célszerű átgondolni egy Kft. létrehozását, a településüzemeltetési feladatok kiszervezését. A Kft. létrehozása esetében lehetőség nyílna olyan jellegű támogatások igénybevételeire, melyekre önkormányzati formában nincs lehetőség. Emellett törekedni kell arra, hogy a vállalkozás valós vállalkozási bevételeket is realizálni tudjon, így a meglévő eszköz- és emberállományaival kiegészítő bevételeket tudjon generálni. Emellett az üzemeltetés tekintetében vannak nyereségesen üzemeltethető szolgáltatások, amelyek adott esetben a veszteséggel üzemelőket is fedezni tudják.

Fontos, hogy a település energia hatékony közvilágítási rendszerrel legyen ellátva, hiszen az energiatakarékosság fontos a környezetvédelem szempontjából. A hiányos közvilágítás veszélyezteti a közbiztonságot, ezért szükséges a település teljes közvilágításának a megvalósítása.

Településfejlesztés

- A beruházások feltételeinek biztosítása. A befektetéseket vonzó környezet kialakítása és fenntartása nélkülözhetetlen a fejlődés szempontjából.
- A falu belterületének ésszerű hasznosítása és az építési telekkínálat biztosítása érdekében a Helyi Építési Szabályzatot aktualizálni kell.

- Folytatni szükséges a közterületi beruházásokat.(belterületi utak szilárd burkolattal való ellátása, parkosítás, játszótér kialakítása).
- Az intézményi struktúra felülvizsgálata, a racionalizálási lehetőségek, gazdálkodás megszervezési módjának a felülvizsgálata, létszámellátottság, feladatellátás) számbavétele.
- Elektronikus közigazgatási szolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek bővítése,
- A polgármesteri hivatal és az intézmények informatikai fejlesztése. Az információ áramlás kiszélesítése.
- Kiszélesíteni a helyben foglalkoztatottság lehetőségeit, támogatni az önkormányzati bevételeket, biztosító vállalkozásokat (az önkormányzati ingatlanvagyon hasznosítása, szolgáltatások körének bővítése).
- A közterületek (parkok, utak, járdák) kezelése, felújítása.
- A mezőgazdasági foglalkoztatás jelentősen csökkent, ezért a turisztikai adottságokat előtérbe kell helyezni. A koncepció egyike lehet egy szabadidő park kialakítása, vadturizmus, jóléti tó kialakítása, és a természeti környezetre épülő turizmus. Ezzel kapcsolatos pályázati lehetőségek kiaknázása.
- Közösségi élet erősítése, a faluközösség aktivizálása.

A Kántorjánosi Polgármesteri Hivatal átvilágítása, hatékonyságának növelése

A másik meghatározó szervezet az önkormányzat részéről maga a polgármesteri hivatal. Ezen szervezet látja el a nem kiszervezett önkormányzati feladatokat. Fontos tehát, hogy megfelelő hatékonysággal tudjon dolgozni, azaz minél kevesebb saját bevételt kelljen a működésére fordítani mindamelllett, hogy a szolgáltatások minősége ne sérüljön. Mivel ez költségvetési szervezet, így a saját bevételszerző képessége nem releváns. A cél tehát az, hogy hatékony munkaszervezés révén minél kisebb ráfordítással tudjon minőségi közszolgáltatási feladatot ellátni a szervezet.

A Polgármesteri Hivatal épületét szeretnénk bővíteni egy ügyfélváró kialakításával. Településünk lélekszáma jelenleg 2034 fő. A településen jellemző munkanélküliség miatt a közfoglalkoztatás és a települési támogatás a lakosság nagy számánál a bevételi forrás. Ezek igénylése a Polgármesteri Hivatalban történik. Jelenleg nincs az épületben olyan rész, amit ki lehetne alakítani ügyfélvárónak, mert az épület kicsi, két kisebb folyosón keresztül lehet eljutni az ügyintézőkhöz, mely ügyfélfogadás idején tele van, maga az ügyintéző is nehezen tudja megközelíteni a szobáját, közlekedni ilyenkor a folyosón nagyon nehézkes. Szükséges lenne egy várórész kialakítására, ahol ügyfélbarát módon tudjuk biztosítani az ügyintézési várakozási időt. Jelenleg az ügyfeleknek állva kell várakozniuk, még akkor is, ha esetleg idős, beteg, mert a folyosó keskenysége miatt nincs lehetőség arra, hogy esetleg székeket helyezünk ki, mert akkor nem lehet a folyosón eljárni és az irodák között közlekedni.

A Polgármesteri Hivatal irattárát is szükséges bővíteni. Jelenleg egy, a hivataltól külön lévő épület áll rendelkezésünkre irattározásra, ami a nagyszámú ügyfélforgalom miatt kevés. Az épület nagysága jelenleg 20 m², de legalább még egyszer ekkora épületre lenne szükséges az iratok elhelyezésére, főleg azért, mert maga a Hivatali épület is elég szűkös, az irodák nagyon kicsik, nincs lehetőség a saját irodában történő irattározásra.

Az informatikai eszközök fejlesztése folyamatosan napirenden vannak, tekintettel arra, hogy a Hivatal gépei elavultak. 2016-ben pályázat útján kerültek a számítógépek beszerzésre, akkor minden dolgozó asztali számítógépe lecserélésre került. Azóta viszont eltelt 10 év, egyre több informatikai követelménynek kellene megfelelnie a gépeknek, de nem áll rendelkezésre olyan forrás, amellyel biztosítani tudná, hogy az informatikai eszközök terén lépést tudjon tartani a Hivatal. Szükséges lenne új gépekre, nyomtatókra, amelyek elősegítenék a hatékony munkavégzést, és a javítási költségeket is le lehetne ezáltal redukálni.

Létesítményüzemeltetés hatékonyságának növelése

Ezen épületek esetében, mivel nem az önkormányzat a használó, ezért elsődlegesen az épületek fenntartási és működtetési költségeinek csökkentése a cél mellett, hogy a szakmai munkához szükséges megfelelő állapotú infrastruktúrát is biztosítani tudjuk. Ennek első, kisebb befektetést igénylő lépései (izzócserék, óracserék, kapacitáslekötések vizsgálata), de ennél nagyobb arányú megtakarítás is elérhető energetikai szempontú felújításokkal. Ezt szükséges folytatni első körben a Kántorjánosi Gyermekjóléti és Szociális Intézmény és a művelődési ház, óvoda épületének energia szempontú rekonstrukciójával, de ezen felül minden olyan önkormányzati épület vonatkozásában érdemes átgondolni a fejlesztést, ahol eddig a felújításban nem szerepeltek energiahatékonysági elemek.

Étkeztetés fejlesztése

Eszközpark

Az eszközpark egy része jó állapotú, másik részénél azonban megújítás szükséges. Az eszköz ellátottság és azok állapotának felmérése nem volt célkitűzés a tevékenység során, azonban a hatékonyság javítása és a további fejlesztési lehetőségek bevezetése érdekében egy ekkora intézményben elengedhetetlennek tartjuk, hogy az eszközök és az ingatlanok, egyéb támogató infrastruktúra állapotának számbavételét és állapotfelmérését, mely kellő alapot szolgáltathat egy eszköz és infrastruktúra-fejlesztési és karbantartási terv összeállítására.

A tervezés során érvényesíteni kell a rövid -, közép – és hosszú távú célkitűzéseket, melyeket a költségvetés tervezése során érvényre kell juttatni.

Jelenleg a konyha üzemeltetése ki van adva egy vállalkozónak, aki átveszi az önkormányzattól a mezőgazdasági közfoglalkoztatás keretében megtermelt nyersanyagokat, de érdemes átgondolni annak a lehetőségét, hogy az étkeztetési szolgáltatást az önkormányzat saját maga lássa el, hiszen ez egy bevételi forrást jelentene az önkormányzat számára. A közmunkaprogram keretében a jövőben szeretnénk a megtermelt nyersanyagok körét bővíteni, ezáltal a konyhai üzemeltetés költségét csökkenteni.

Szolgáltatásbővítés külső megrendelések növelésével

A szolgáltatás bővítését és egyben bevétel növekedést eredményezhet, ha a későbbiekben az önkormányzat által üzemeltett konyha az egyébként jó minőségben előállított menüt népszerűsíti a lehetséges, potenciális külsős vendégéltérzők körében. Célszerűnek látjuk feltérképezni a közétkeztetést biztosító konyhák környezetében lévő vállalkozások, illetve a munkahelyi étkezésben érdekelt, ám jelenleg nem jelentkező munkavállalói réteg igényeit elvárásait.

Az értékesített ételek számának növeléséhez egyrészt több és jobb kommunikáció, másrészt nagyobb ételválaszték is szükséges. Természetesen a konyhák adottságai komoly akadályai lehetnek ennek a fejlesztésnek, azonban javasoljuk újra gondolni a jelenlegi főzőkonyha pozícióit és megvizsgálni annak lehetőségét, hogy a konyha profiljának átalakításával, bővítésével milyen pozitív változás lenne elérhető e tárgykörben. Érdemes megvizsgálni a több menüs rendszer kialakításának lehetőségeit, az egészséges táplálkozás iránt elkötelezett emberek kiszolgálásának lehetőségét.

Kulturális szervezetek

Ezen a területen jelenleg nincs olyan önkormányzati szervezet, amely főtevékenységként tevékenykedne ezen területen. A könyvtári szolgáltatás biztosítása is jelenleg már csak szakfeladatként kerül ellátásra, a nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár bevonásával. Ezen a területen nem lehet cél a profit elérése. Az viszont igen, hogy hatékony feladatmegoldással és munkaszervezéssel, pályázati források felhasználásával, saját bevételek generálásával önkormányzati többlettámogatás nélkül is fenntarthatóak legyen a művelődési ház épülete, ami jelenleg kihasználatlanul áll.

Az épületben képzések megtartására történik terembérlet leggyakrabban. Amennyiben tudnánk fejleszteni az épületet, ezt a bérletből származó bevételt is lenne lehetőség növelni. A központi költségvetésből kapott feladatfinanszírozás nem elegendő ahhoz, hogy egy munkavállalót tudjon finanszírozni belőle az önkormányzat, aki teljes munkaidőben tudna foglalkozni a közművelődési feladatokkal, pedig ahhoz, hogy a kulturális élet fejlődjön a településen, szükséges lenne egy heti 40 órás álláshely létesítésére.

Törekedni kell tehát a bevételek növelésére annak érdekében, hogy fedezetet nyújtsanak az intézmény kiadásaira. Ebbe beletartozik az is, hogy amennyiben lehetőség van rá, pályázati forrásból érdemes energiahatékonysági fejlesztéseket is tervezni erre az épületre is, mivel így nem sérül a feladatellátás minősége, viszont alapvetően csökkenthetőek az üzemeltetési költségek.

Közösségi élet, rendezvények

Egy település életében fontos, hogy „élet” legyen benne. Ezt a leginkább a közösségi szerveződések, rendezvények tudják biztosítani, de természetesen az önkormányzatnak is feladata, hogy megfelelő közeget teremtsen. Ami ezen rendezvények gazdasági oldalát illeti két dolgot kell szem előtt tartani:

- a nagyobb közönséget, turistákat vonzó események esetében növelni kell a bevételszerzés lehetőségeit, hogy minél kevesebb hozzáadott forrást kelljen biztosítani, illetve igyekezni kell pályázati forrásokkal is kiegészíteni adott esetben.
- kisebb, közösségi rendezvények esetében ösztönözni kell arra a település civil szervezeteit, közösségeket, különös tekintettel a fiatalokra, hogy tevékenyen, önkéntes munkával, szervezéssel, kivitelezéssel járuljanak hozzá egy-egy esemény létrehozásához. A cél tehát az lenne, hogy az önkormányzat, illetve intézményei ösztönözzék a lakókat, a civil szférát, de akár a vállalkozókat is arra, hogy tevékenyen részt vállaljanak a közösségi események szervezésében.

A Művelődési Ház udvarán szeretnénk kialakítani egy szabadtéri ún. rendezvényteret. A Művelődési Ház udvara jelenleg teljesen kihasználatlan, homokos terület. Szeretnénk befűvesíteni, egy kisebb kültéri színpadot felállítani, hogy szabadtéri rendezvényeket ott tarthassunk. A tér kialakítását úgy képzeljük, hogy ki lennének alakítani ülőalkalmatosságokat, pl. raklapokból, hogy a fiatalok a nyári időszakban tudják használni, közösségfejlesztési céllal. Nyári estéken pl. helyi hagyományőrző csoportjaink, vagy tánccsoportjaink is fel tudnának itt lépni, gyermeknapokon, különböző iskolai, óvoda rendezvényeken megfelelő helyszín lehetne.

Kántorjánosi településen semmilyen szórakozási lehetőség nincs jelenleg. A fiataloknak nincs lehetőségük kulturált környezetben összegyűlni, közösségi programokat szervezni. A művelődési ház funkciója jelenleg a közmunkaprogram képzéseinek helyet adó épület. A ház nagyterme korábban moziként funkcionált, az időközben átalakításra került, a fixen rögzített székek helyett irodai székek kerültek bele. Nagyobb rendezvények tekintetében csak ez a ház alkalmas a megvalósításra. Befogadóképessége kb. 300 fő. Két kisebb helyiség is van, amely jelenleg nincs egymástól elválasztva, de két bejáratral rendelkezik. Térelnválasztással megoldható lenne egy teleház megvalósítása. A helyiség alkalmas lenne egy ún. klub szoba kialakítására. Azért is lenne fontos a teleház megvalósítására, mert a lakónépesség elszegényedése kapcsán nem mindenkinek van lehetősége pl. hozzáférni az internethez, pedig manapság az internet jelenléte szükségszerű. Sok hivatalos ügy tekintetében is, valamint a gyerekeknek a tanuláshoz. Az épület megfelelő felszereltséggel történő ellátása után lehetőség nyílna a kultúra népszerűsítésére különböző rendezvényekkel, közösség építő programokkal.

Közmunka programok

Kántorjánosiban a település mérete miatt nagyobb volumenű közmunkaprogramokat tudunk elindítani. Emiatt is fontos, hogy a programok indításakor a következőkre figyelemmel tervezzük meg a programokat:

- a programok alkalmasak legyenek arra, hogy az abban résztvevők olyan ismereteket sajátítsanak el, ami a tényleges munkaerőpiacon is hasznosítható
- képessé és alkalmassá kell tenni a résztvevőket a rendszeres munkára, azaz megfelelő felkészítést kell, hogy biztosítsanak a programok
- illeszkedjenek az önkormányzat egyéb terveihez, egészítsék ki azokat (pl. a „zöld település” esetében energianövények termesztése, vagy az étkeztetés alapanyagának biztosítása)
- hatékony munkaszervezést kell megvalósítani, hogy ezeknek a programoknak is lássa a lakosság az értékét és ténylegesen értékteremtő munkaként jelenjen meg a környezete számára
- lehetőséget kell adni olyan tevékenységekre, amelyek hiányt jelentenek a térségben, azaz esetlegesen piaci lehetőséget is rejtnek magukban.
- nagy munkaigényű, kis anyagigényű feladatokat kell megvalósítani

A helyi adópolitika célkitűzései

- A településen bevezetett helyi adók mértékének évenkénti felülvizsgálata.
- A be nem vezetett helyi adók bevezetési lehetőségének szakmai, a lakosság és a vállalkozások teherbíró képességét figyelembe vevő felmérése.
- A helyi adóból fennálló követelések (kintlévőségek) hatékonyabb behajtása.
- új adótípus bevezetésének a lehetőségére irányuló felmérés készítése

Vagyongazdálkodás

Az önkormányzat bevételei körében továbbra sem számolhatunk a szabad felhasználású állami támogatás számottevő növekedésével.

Az önkormányzati ingatlan vagyon gyarapítása és hasznosítása a cél. Az önkormányzati vagyon gyarapítási lehetőségeinek a feltárása (EU támogatások, regionális és országos pályázati lehetőségek stb.) és az ahhoz szükséges önerő biztosítása.

A saját bevételek növekedése is teremthet forrást a fejlesztésekhez. A saját bevételek körében meghatározóak a helyben beszedett adókból származók, illetve az szolgáltatások nyújtásának bővítése, pályázatok elnyerése.

A tervezett adóbevételek megszerzése érdekében a hivatalnak hatékonyabbá kell tenni a behajtást és a végrehajtást.

Az önkormányzati vagyon forgalomképtelen törzsvagyon részének (pl. utak, közterületek, intézmények) funkciója a közszolgáltatások biztosítása, amelynek állagát javítani, értékét lehetőség szerint növelni kell (karbantartással, felújítással, beruházással).

Az önkormányzat vagyona tartósan nem csökkenhet, vagyonhasznosítási alapelv a vagyonért vagyont, tehát a forgalomképes vagyon hasznosításából származó bevételeket vagyonszerzésre, beruházásra használjuk fel.

Az ésszerű, takarékos gazdálkodás, a fejlesztési tervek legalább pályázati saját részének biztosíthatósága érdekében a működést szolgáló költségvetési kiadások a legszükségesebb mértékűek, valós igényeket szolgálók legyenek.

XIII. EGYÉB ELKÉPZELÉSEK

A cigányság problémavilága ténylegesen egy nagyon összetett tényező együttes és feladatkör, amely sokrétű beavatkozást és tervezést ró a kormányra, de egyik kulcskérdése az Európai Unió tagállamainak is.

Újabb problémakört jelent az alacsony életszínvonal, az alacsonyabb képzettségi szint és az alacsonyabb jövedelmezőségi munkakör.

Jellemző a halmozottan hátrányos rétegre a rossz lakókörülmények, amely megmutatkozik a higiénia, egészségügyi és életviteli tünetekben is.

Fontos, hogy fennmaradjanak azok a civil együttműködések a településen, melyek vállalják a cigányság képviselését. Természetesen a cigány kisebbségi önkormányzat kiemelkedő közreműködése a jövőben is fontos tényező. A zökkenőmentes működéshez szükséges további források felkutatása.

A cigány kisebbség problémájának kezelésén túl fontos a községben működő civil szervezetekkel kialakult jó kapcsolat ápolása.

Önkormányzatunk az önfenntartás felé szeretne elmozdulni. Szeretnék a későbbiekben egy üzemet létrehozni, ahol feldolgozásra kerülhetne pl. állati tejtermékek.

Szeretnénk kialakítani egy családbarát településközpontot a kisgyermekes családok számára úgy, hogy a gyerekek és szülők együtt tudjanak tölteni egy kis időt, egy megfelelő környezetben. Szeretnénk kialakítani a közösségi összetartozás erősítése céljából egy olyan közösségi teret a településközpont funkcióbővítésével, ahol a felnőttek, gyerekek együtt találhatnak meg a közös programokat. A téren kialakításra kerülne egy játszótér, gyerek és felnőtt játékokkal, zöld környezetben, parkosított területen filagóriák szolgálnák az odalátogatók kényelmét. Szeretnénk rakatni oda egy kemencét, amit akár a településen élők is használhatnának, de rendezvények alkalmával ennek különösen nagy fontossága lehetne, mivel a településen fontos a hagyományőrzés, így pl. az ún. "bokolyi"-t, cigánykenyeret a rendezvények alkalmával bemutatathatnánk az idelátogatóknak, és persze egyéb hagyományőrző ételt is. Szeretnénk padokat kihelyezni, lehetőleg minél többet, virágokkal megszépíteni községünket.

Manapság a fiatalságban folyamatos az elvagyódás a szülőfalujától. A település jelenleg semmilyen vonzerőt nem tud felmutatni annak érdekében, hogy az itt lakók szeressenek itt lakni. A gyerekeknek az óvoda, iskola után nincs semmilyen programlehetőségük, a mélyszegénységben élő nagyszámú lakosság a saját bevételi forrásából nem tud biztosítani a gyerekeknek programlehetőségeket, még játékokat sem. Jelenleg az óvodából lehet kölcsönözni gyermekjátékokat. Az általános iskolások unatkoznak, céltalanul tengődnek, és sajnos a szóbeszédnek szerint megjelent a drog is a faluban, aminek lehetséges az egyik oka az, hogy nem tudják magukat lefoglalni, a szülővel a közös hangot megtalálni.

Fontos cél a jövőben a településen élők életkörülményeinek javítása. Szeretnénk a községben élőkhez közelebb hozni a kultúrát, az egészségügyi ellátásokat, és képzések, tájékoztatók formájában lehetőséget nyújtani arra, hogy egy tanulási folyamat beindulhasson a településen. Sajnos jelenleg olyan helyzetben van a település, hogy a mélyszegénységben élő gyerekek nincsenek tisztában alapvető dolgokkal, mert a szülő nem tanítja meg, vagy nem tudja neki megtanítani. Az óvoda az első intézmény, ahol közösségbe kerülnek a gyerekek. Ahhoz, hogy az életkörülmények változhassanak, pozitív irányban, szükséges lenne a gondolkodás módját váltania az embereknek. Az óvodába bekerülő gyermek pl. nem tudja a kanalat, villát, a wc papírt sem használni, mert nem tudják mi az. Nagyon küzdelmes munka árán sikerül az óvodás gyerekeket felkészíteni az iskolai életre, mert a szülő nem mindig partner abban, hogy a gyerek szocializálódjon. Ezen emberek életkörülményein véleményünk szerint egy gondolkodási mód váltással lehetne megoldani, amely hosszú tanulási folyamattal, közös programok szervezésével javítható lenne. A közös programok alkalmával a szülő és gyerek együtt tanulhatna, egymástól is, és az oktatást szervezőtől. Az egyik ilyen lehetőség lehetne a gyerekház létrehozása, mert ott van lehetőség a szülőnek és a gyereknek együtt lenni. Oktatási intézményen belül ez nem kivitelezhető. Szükséges lenne egy olyan gyermekjóléti kapacitásbővítésre, ahol a problémás családokkal lenne lehetőség jobban foglalkozni, mert jelenleg két ember látja el ezt a munkát, és ez egy ilyen mélyszegénységben élőkkel tele faluban nagyon kevésnek bizonyul. Ahhoz, hogy szocializálni tudjuk a gyerekeket, a szülőkkel együtt kell a tanulási folyamaton részt venniük, mert sajnos sokszor azért olyan a gyerek, amilyen, mert a szülő nem tudja, vagy nem is akarja megtanítani. Az egészségügyi ellátás is nagyfokú átalakításra szorul. Jelenleg egy védőnő van településünkön. Egyedül nem képes olyan programokat indítani, ami lehetőséget nyújtana a szülőknek, gyerekeknek egyaránt a fejlődéshez. A faluban nagy hajlandóság mutatkozik a fogamzásgátló eszközök használatára, az önkormányzat az idén kedvezményesen tudott is venni pár ilyen eszközt, de anyagi lehetőségeink korlátozottak. Nincs gyermekgyógyászat a faluban, nincs fogorvosi ellátás. Ezen is szeretnénk változtatni, hogy ne kelljen a faluból elutazni ahhoz, hogy a gyermeket szakorvos tudja megvizsgálni.

Jelenleg az Önkormányzatnak kettő személygépjárműje van. Egy transporter, és egy crafter. Viszont egy garázzsal rendelkezünk. Van még traktorunk, önjáró fűnyírónk, különböző, közfoglalkoztatási programban beszerzett értékes eszközeink, amit nem tudunk megfelelő biztonsággal elzárni. Jelenleg egy udvaron állnak a járművek, és egy önkormányzati lakásba vannak elhelyezve az eszközök. Szeretnénk egy olyan helyet megvalósítani, ahol elzárhatjuk biztonságosan járműveinket, és az eszközpark is megfelelő védelem alatt állhatnak. Továbbá szükséges lenne a két személygépjármű lecserélése is, mert a javítási költségek egyre jelentősebb kiadásokat jelentenek az Önkormányzat számára.

A Kántorjánosi Községért Közalapítvány anyagi lehetőségeihez mérten teljesíti az alapító okiratban vállalt feladatait. Az Alapítvány működését érdemes lenne felülvizsgálni, tartalommal megtölteni, mivel az Alapítványi formában igényelhető támogatások elnyeréséhez megfelelő szervezetrendszer szükséges.

A sportegyesület működésével kapcsolatban remélhetőleg az előző években tapasztalt problémák megoldásai útjára léptünk. Sajnos eddig nem sikerült kezelni minden problémát. Az épület leromlott állapotba halaszthatatlan felújításra szorul, jelenleg az épületben víz sincs.

A polgárőr szervezet 2002. évtől fejti ki tevékenységét a községben. A visszajelzések alapján a közbiztonság megteremtésében jelentős szerepük van.

A Nefelejcs csoport 2000-től karolta fel a közösségi életet igénylő idősebb korosztályt. Műsoraikkal, fellépéseikkel elnyerték a település elismerését. Együttműködésükre a jövőben is számítunk.

Az egyházakkal korrekt munkakapcsolat alakult ki. Az elkövetkező időben szeretnénk bővíteni ezt a kapcsolatot azzal, hogy tevékenyen vegyenek részt a közelet, a község formálásában.

NAPIRENDI KIEGÉSZÍTÉS:

dr. Péter Zoltán polgármester ismertette a második napirendi pontot:

N A P I R E N D:

- 2) Előterjesztés az Audax Renewables Kft.-vel történő villamosenergia adásvételi szerződés jóváhagyásáról (Kántorjánosi Község Önkormányzata)**

Polgármester úr ismertette szóban az előterjesztést.

Elmondja, hogy a szerződés most érkezett, bemutatásra került a testület részére. Elmondja, hogy az Önkormányzat véleménye szerint kiszolgáltatott helyzetben van e területen, nincs választási lehetőség, esetleg annyi, hogy kössük meg most a következő évre vonatkozó szerződéseket, vagy várjunk és a szerződés lejáratát előtt kérjük egy új ajánlatot. Tekintettel arra, hogy a szerződés indexált árakat tartalmaz, előre nem ismertek az irányszámok, így tulajdonképpen nem lehet tudni, hogy ez a későbbiekben kedvező lesz-e vagy sem az Önkormányzat számára.

dr. Péter Zoltán polgármester megkérdezi a testületi tagokat, van-e kérdés, vélemény vagy módosító javaslat az előterjesztéssel kapcsolatban.

Kérdés, vélemény, módosító javaslat nem merült fel a testület tagjai körében, így polgármester úr felteszi szavazásra az előterjesztésben foglalt határozat-tervezetet.

A képviselők a szavazásnál **5 igen** szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatokat hozta:

KÁNTORJÁNOSI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 30/2025. (III. 28.) önkormányzati HATÁROZATA

**az Audax Renewables Kft.-vel történő villamosenergia adásvételi szerződés jóváhagyásáról
(Kántorjánosi Község Önkormányzata)**

A Képviselő-testület

- **h o z z á j á r u l** a Kántorjánosi Község Önkormányzata vonatkozásában az Audax Renewables Kft.-vel (székhely: 9020 Győr, Pf. 7017.) történő villamosenergia-adásvételi szerződések 2026.01.01.-2026.12.31. napjáig tartó megkötéséhez és aláírásához a határozat melléklete szerinti tartalommal.
- **felhatalmazza** dr. Péter Zoltán polgármestert, hogy Kántorjánosi Község Önkormányzata képviselőtében a szerződéseket írja alá és juttassa vissza a szolgáltató felé határidőben.

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Péter Zoltán polgármester

Mivel több napirendi pont nem volt, kérdés hozzászólás nem érkezett, **dr. Péter Zoltán polgármester** bezárja az ülést és megköszöni mindenkinek a munkáját.

dr. Péter Zoltán
polgármester

Makó Beáta
Makó Beáta
jegyző